

polonia węgierska

a magyarországi lengyelek havilapja

**OBCHODY ŚWIĘTA MATKI BOŻEJ KRÓLOWEJ
POLSKI
I ŚWIĘTA
KONSTYTUCJI
3 MAJA**

**75. ROCZNICA
ZBRODNI
KATYŃSKIEJ**

**POŻEGNANIE
Z JOLIKĄ
POROS
ANDRÁSNÉ**

**KONKURS
RECYTATORSKI
W SZKOLE
POLSKIEJ**

**WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO
Z OKAZJI DNIA MATKI!**

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

WSPOMNIENIE ZBRODNI KATYŃSKIEJ - W MISZKOLCU, W BUDAPESZCIE (IV DZIELNICA)

I W TATABÁNYA

ODSLONIĘCIE TABLICY POŚWIĘCONEJ KAPŁANOM, KTÓRZY W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ SPRAWOWALI
DUSZPASTERSKĄ OPIEKĘ W OBOZACH DLA UCHODźCÓW POLSKICH NA WĘGRZECH

WSPOMINAMY ŚP. JOLIKĘ POROS ANDRÁSNE

NAJPIĘKNIEJSZE KWIATY DLA NASZYCH MATEK

WITAMY

- 3 Między słodyczą a goryczą
Agnieszka Janiec-Nyitrai

KRONIKA

- 4 Budapeszt: 75. rocznica zbrodni katyńskiej
4 Katyńi Áldozatok Emléknapja
Ijjas Anna
5 Katyńra emlézentek Derenken
5 Tatabánya - wspomnienie Katynia i Smoleńska
Andrzej Kalinowski
5 Szentmise a szmoleński repülőgépkatasztrófa áldozataiért
Ijjas Anna
6 Tata: Ho!d ofiarom Katynia i Smoleńska
6 Katyńi megemlékezés Miskolcon
Fekete Dénes
6 Msza w IV dzielnicy
György Priszler
7 Megemlékezés Katyńról Újpesten
Priszler György
7 Uroczystość w Egerze
Andrzej Kalinowski
7 Megemlékezés Rákoshegyen Szent II. János Pál pápáról
8 Służyli Bogu, swym ojczyznom i uchodźcom
8 Jak się bawić, to tylko w Szolnoku!
8 "Ambasadorowie o Europie Środkowej"
8 Koncert z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą
9 Flaga Polski dla Domu Polskiego w Budapeszcie
Monika Molnár
9 A Lenkey huszárokrol szóló könyv bemutatója
Ijjas Anna
9 Csak az első 90 év nehéz
10 Jak polski oficer ocalił świat przed III wojną światową.
Wykład w Domu Polskim
10 Kiállítás nyílt Ryszard Kuklińskiről Szegeden
Ijjas Anna
11 Polonusi. Koncert Marcina Dominika Głucha
11 Wystawa o Derenku na Elte
11 Ne ördögösség: feladatalapú támogatások
dr. Borhi Zoltán
12 Kiállítás Derenkről az Elté-n
Ijjas Anna
12 Budapeszt: Święto Matki Bożej Królowej Polski i Konstytucji
3 Maja
13 Wystawa "Wizerunki królów Polski"
Wojciech Kozłowski
13 Wykład prof. E. Jakieła w "Bernie"
14 Budapeszt: Przyjęcie z okazji Święta Konstytucji 3 Maja
14 A lengyel alkotmányt ünnepelték a Várkert Bazárban
Ijjas Anna
14 Búcsú Porosné Joliktól
15 "To moja ziemia i moi ludzie, nie wolno o nich zapomnieć!"
Ostatnie pożegnanie Poros Andrásné
Bożena Bogdańska-Szadai
15 Búcsú Joliktól
Fekete Dénes

CO BYŁO, CO BĘDZIE

- 16 Co było, co będzie

Z ŻYCIA POLSKIEJ SZKOŁY

- 17 "Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą"
Ewa Ślaba Rónay

WYWIAD

- 18 Minął pierwszy rok pracy rzecznika narodowości polskiej
w węgierskim Zgromadzeniu Narodowym
Rozmowa z Haliną Csúcs Lászlóné

NA GRANICY KULTUR

- 20 Wujek Jarek gotuje

REFLEKSJE

- 21 Przez oczy do serca
Agnieszka Janiec-Nyitrai

Między słodyczą a goryczą

2 maja Polacy świętują ustanowiony w roku 2004 Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. Według oficjalnych publikacji, kolor biały, widniejący na polskiej fladze, symbolizuje w tym wypadku czystość, niewinność, dobro, a kolor czerwony ogień i krew, czyli waleczność i odwagę. Ale przecież kolory te mogą przyjmować o wiele bardziej realne kształty – biały jest wigilijny obrus i opłatek, białe są brzuchy mew, szybujących nad Bałtykiem, białe są rumianki na bieszczadzkich połoninach, biały jest polski pszenny chleb, biały jest miąższ koszteli - polskiej odmiany jabłek, znanej już od XVI wieku i uwielbianej przez królową Marysienkę Sobieską, odmiany rosnącej jeszcze gdzieśgdzie w zdziczałych sadach... Czerwone są gorzkie jesienne borówki i kwaśne, błyszczące porzeczki, pełne witaminy C, czerwone są róże okalające pomnik Chopina w warszawskich Łazienkach, czerwona jest ćwikła na wielkanocnym stole, podawana, a jakże, z białym jak śnieg chrzanem...

Bo polskość to nie tylko wyśnione ideały, ale także, a może przede wszystkim, wspaniałe konkrety.

Agnieszka Janiec-Nyitrai

Édes és keserű között

Lengyelországban 2004-ben bevezették a Lengyel Köztársaság Lobogója ünnepét, amelyet azóta május 2-án ünnepelnek meg. A hivatalos értelmezés szerint a lengyel lobogó fehér színe a tisztaságot, az ártatlanságot, a jó jelképezi, a vörös szín pedig a tüzet és a vért, vagyis a bátorságot és a hősiességet. Csakhogy ezek a színek sokkal kézzel foghatóbb dolgokat is megidézhetnek – szintén fehér a karácsony esti abrosz és a szentelt ostsya, fehér a Balti-tenger fölött repülő sirályok hasa, fehér a kamillavirág a Bieszczady hegyi legelőin, fehér a lengyel búzakenyér, fehér a kosztele – egy lengyel almafaajtja – húsa is (amit már a XVI. századtól ismertek és aminek elvadult gyümölcsösökben termő változatát Sobieska Maria királyné különösen kedvelte). Vörös a tőzegáfonya fanyar termése és a C-vitaminban gazdag, savanykásan fénylő ribizli; vörösek a varsói Łazienkowski parkban a Chopin szobrát övező rózsák; vörös a cékla a húsvéti asztalon, amelyet – láss csodát – fehér tormával tálnak...

Mert a lengyelség nem csupán elvont eszményt jelent, hanem – és mindennek előtt – fenséges valóságot!

Agnieszka Janiec-Nyitrai

BUDAPESZT:

75. ROCZNICA ZBRODNI KATYŃSKIEJ

11 kwietnia, w sobotnie wiosenne popołudnie Samorząd III dzielnicy Budapesztu wraz z tamtejszym Samorządem Narodowości Polskiej przy pomniku Męczenników Katynia zorganizowały budapeszteńskie obchody 75. rocznicy zbrodni katyńskiej, będące zarazem upamiętnieniem Dnia Pamięci Ofiar Katynia.

Uroczystość swą obecnością zaszczytili węgierscy parlamentarzyści z wicemarszałkiem Zgromadzenia Narodowego Węgier dr Jánosem Latorcaim na czele, minister Gospodarki Narodowej Węgier Mihály Varga, polscy dyplomaci z ambasadorem RP na Węgrzech Romanem Kowalskim, przewodnicząca OSP Ewa Rónay, przewodnicząca SSP dr Dorota Várnai, prezesi najstarszych na Węgrzech organizacji polonijnych PSK im. J.Bema Eugeniusz Korek i SKP p.w. św. Wojciecha Monika Molnár. Obecni byli polscy samorządowcy narodowościowi z Budapesztu (m.in. z III, IV, XI dzielnic). Z zaprzyjaźnionego warszawskiego Bemowa przybyła delegacja z przewodniczącym Rady Dzielnicy, Jarosławem Dąbrowskim na czele. Na uroczystości przybył i

okolicznościową modlitwę wygłosił proboszcz polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech ks. Krzysztof Grzelak SChr.

Burmistrz Óbudy Balázs Bús w swoim wystąpieniu powiedział m.in.: „Partnerstwo może się utworzyć między narodami, lecz na bazie ludzkich gestów i wzajemnego wsparcia narodzić może się prawdziwa przyjaźń. (...) Polacy i my Węgrzy możemy być dumni z polskiego Wallenberga, Henryka Sławika, jak i również z Józsefa Antalla seniora. Patriotyzmu nie można się nauczyć, ale można przeżywać jego istotę. Tak więc być dumnym z bohaterów naszej historii, być solidarnym z tymi ludźmi, którzy są skazani na cierpienia w latach represji i pielegnować pamięć o tych, którzy życie oddali ojczyźnie. Przy pomniku Męczenników Katyńskich, pochylmy głowy przed zamordowanymi w Smoleńsku 22 tysiącami polskich oficerów i innych męczenników”.

Ambasador Polski Roman Kowalski mówił m.in. o okrucieństwie kłamstwa i zbrodni. Następnie w asyście Kompanii Honorowej Wojska Węgierskiego odbyła się uroczystość składania wieńców, a przy tablicy katyńskiej znajdującej się na ścianie Gimnazjum Árpáda wartę honorową zaciągnęli członkowie Grupy Rekonstrukcyjnej Historycznego Legionu Polskiego – Stowarzyszenia im. H. Wysockiego.

Pielegnowanie polskiej historii, wiedzy i pamięci o Katyniu jest patriotycznym obowiązkiem każdego Polaka. Nie wolno zapomnieć, że wiosną 1940 r., wykonując uchwałę Biura Politycznego KC WKP(b) z 5 marca 1940 r., sowiecka policja polityczna – NKWD ZSRS – wymordowała blisko 22 tys. obywateli Rzeczypospolitej. Było wśród nich 14,5 tys. jeńców wojennych – oficerów i policjantów – z obozów w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie oraz 7,3 tys. więźniów aresztowanych w okupowanej przez ZSRS wschodniej części Polski. Oficerów z obozu kozielskiego rozstrzelano w Katyniu, tych ze Starobielska – w Charkowie, natomiast policjantów z Ostaszkowa – w Kalininie. Egzekucję więźniów przeprowadzono w więzieniach w Mińsku, Kijowie, Charkowie i Chersoniu. Władze ZSRS postanowiły zgładzić tysiące bezbronných jeńców, ponieważ nie ulegli oni prowadzonej wobec nich propagandzie i pozostali żarliwymi patriotami, gotowymi walczyć z sowieckim okupantem o wolną Polskę.

(b. fot. b.)

Katyńi Áldozatok Emléknapja

Koszorúzással emlékeztek a katyńi áldozatokra Óbudán, a Katyńi mártírok parkjában április 11-én. A délután kezdődő ünnepségen részt vett Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter, Németh Szilárd, Csepel polgármestere és Bús Balázs, Óbuda-Békásmegyer polgármestere. Jelen volt Roman Kowalski,

Lengyelország rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, Rónayné Slaba Ewa, az Országos Lengyel Önkormányzat elnöke, dr. Várnai Dorota, a Fővárosi Lengyel Önkormányzat elnöke, Eugeniusz Korek, a Magyarországi Bem József Kulturális Egyesület elnöke és Molnárné Sagun Zdzisława, a Magyarországi Szent Adalbert Lengyel Katolikus Egyesület elnöke, valamint Wesolowski Korinna, Óbuda-Békásmegyer Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat elnöke.

Először a lengyel, majd a magyar himnusz hangzott el, majd Bús Balázs mondott rövid beszédet. Felidézte Andrzej Wajda Katyńról szóló filmjét, majd a magyar-lengyel barátságról szólva egy Márai Sándor-idezetet olvasott fel. Utalt az 1939-ben történetekre, amikor Magyarország megnyitotta kapuit a lengyel menekültek előtt, megemlítette Henryk Sławik és idősebb Antall József nevét, és az öt évvel ezelőtti szomorú eseményt is, a 2010-ben

történt repülőgép-katasztrófát, amelyben a lengyel elnök, Lech Kaczyński, felesége, Maria Kaczyńska és az őket kísérő küldöttség életét vesztette.

Roman Kowalski beszédében többek között arról szólt, hogy Katyń tragédiáját a mai napig nem lehet felfogni, sem a lengyeleknek, sem a magyaroknak. Katyń az egész nemzet szenvedése, amely hosszú ideig meghatározta a lengyel gondolkodásmódot.

Ezek után Szarkowicz Regina és Takács Bence szavalták el Feliks Kolarski Katyń és Tóth Erzsébet Katyń földjéből című verseket, majd Krzysztof Grzelak, a Lengyel Perszonális Plébánia plébánosa imádkozott együtt a jelenlévőkkel. Koszorúkat helyeztek el az emlékműnél, majd zárásként az Il silencio hangzott fel.

Ijjas Anna

fot. Ijjas Anna

Katyńra emlékeztek Derenken

Megemlékezést tartottak hétfő délután Derenken, a magyarországi lengyel-ség történelmi emlékhelyén, a katóni áldozatok emléknápa alkalmából. A katóni vérengzés, tömeggyilkosság áldozatainak száma meghaladta a húszezret. Lengyel tiszteket és főtiszteket ölte meg a szovjet Központi Bizottság utasítására 1940-ben. Derenk összetartozást szimbolizál a magyar és a lengyel nép történelmében, hiszen derenki "gyökereink összekötnék". Ezért volt fontos a koszorúzással egybekötött csendes megemlékezés, főhajtás Katýn áldozatai előtt Derenken, az 1943-ban lerombolt templom helyén emelt keresztnél.

A megemlékezés keretében koszorút helyezett el: Mihalik Imre K.K. telep-helyvezető, a Szögligeti Lengyel Önkormányzattól Stirminszki Etelka képviselő, Miliczki Imre alelnök, Bubenkó Gábor elnök.

(inf.fot. GB-Szögliget)

SZENTMISE A SZMOLEŃSZKI REPÜLŐGÉP-KATASZTRÓFA ÁLDOZATAIÉRT

Sokan gyűltek össze azon a napsütéses áprilisi délutánon a budapesti Szent István bazilikában, hogy az öt évvel ezelőtt történetekre emlékezzenek, 2010. április 10-ére, amikor a lengyel köztársasági elnököt, feleségét és az őket kísérő delegációt szállító repülőgép Szmolenszk felett lezuhant.

Hatkor kezdődött a szentmise, melyet az áldozatok emlékére mutatott be Snell György, az esztergom-budapesti főegyházme-gye püspöke, a Szent István bazilika plébánosa, a Szent Jobb öre, és és Krzysztof Grzelak, a Lengyel Perszonális Plébánia plébánosa.

A szertartáson részt vett többek között Roman Kowalski, a Lengyel Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagy-köve, dr. Deák Imre, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Nemzetiségi és Civil Társadalmi Felelős Helyettes Államtikára, Katarzyna Sitko, a Lengyel Intézet igazgatója, dr. Rónay Slaba Ewa, az országos Lengyel Önkormányzat elnöke és dr. Várnai Dorota, a Fővárosi Lengyel Önkormányzat elnöke, Eugeniusz Korek, a Magyarországi Bem József Kulturális Egyesület elnöke és Molnárné Monika, a Magyarországi Szent Adalbert Lengyel Katolikus Egyesület elnöke. Jelen voltak diplomaták.

De nemcsak a hivatalos szervek képviseltették magukat. Sokan megjelentek, nemcsak a magyarországi lengyelség képviselői, hanem azok a jóindulatú emberek is, akiket megérintett a lengyel nép váratlan tragédiája. Résztvételüket szeretnék volna nyilvánítani, és osztozni a felfoghatatlan gyászban azok, akik öt évvel ezelőtt együtt érző figyelemmel kísérték az eseményeket.

Mint ismert, 2010. április 10-én reggel háromnegyed kilenckor a szmolenszki katonai repülőtér közelében lezuhant a lengyel köztársasági elnököt, Lech Kaczyńskit és feleségét, Marta Kaczyńskát, számos parlamenti képviselőt, kormányzati tisztségviselőt, állami és társadalmi képviselőt, a fegyveres erők vezetőit és a kormányország tagjait, valamint az őket kísérő személyzetet szállító Tu-154-es repülőgép. A küldöttség a katóni vérengzés 70. évfordulója alkalmából rendezett megemlékezésre tartott. A 96 utas közül senki sem maradt életben.

Adj Uram, örök nyugodalmat nekik és az örök világosság fény-eskedjék nekik! Nyugodjanak békében! Ámen.

Ijjas Anna, fot. B. Pál

Tatabánya – wspomnienie Katynia i Smoleńska

W dniu 11 kwietnia br. upamiętniając 5. rocznicę tragicznej katastrofy lotniczej w Smoleńsku, w której zginęli śp. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Kaczyński, jego Małżonka Maria

Kaczyńska oraz 94 członków delegacji i załoga samolotu w Tatabánya spotkali się członkowie miejscowej społeczności polskiej oraz przyjaciele Polski.

W ramach uroczystości wspomnieniowej, którą zorganizowała miejscowa społeczność polska, pod pomnikiem poświęconym ofiarom Zbrodni Katyńskiej i Katastrofy Smoleńskiej Konsul RP w Budapeszcie, pan Andrzej Kalinowski złożył wieniec w imieniu Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Budapeszcie. Wienie i wiązanki kwiatów złożyli również wice-

burmistrz Tatabánya, pani Katalin Turainé John, Przewodniczący miejskiego Samorządu Narodowości Polskiej, pan Árpád Szalai oraz przedstawiciele miejscowej Polonii i mniejszości słowackiej. Wartę honorową w historycznych polskich mundurach zaciągnęli członkowie Grupy Rekonstrukcji Historycznych Legion Wysockiego.

Andrzej Kalinowski, fot. AK

TATA: HOŁD OFIAROM KATYNIA I SMOLEŃSKA

12 kwietnia w Kościele p.w. św. Krzyża w Tata, członkowie tamtejszego Oddziału Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. J.Bema na Węgrzech z jego prezesem Marią Broś, złożyli hołd ofiarom Katynia i katastrofy samolotowej pod Smoleńskiem w 2010 roku przy znajdującej się tam - ufundowanej w 2010 roku staraniem ówczesnego Samorządu Polskiego - tablicy pamiątkowej z napisem: "Katyn 1940 - 2010. Golgota Wschodu".

(b.)

Katyni megemlékezés Miskolcon

A Miskolci Lengyel Önkormányzat szervezésében 2015. április 15-én a Minorita templomban szentmisével emlékeztek a Katynban kivégzett lengyel katonatisztek-re. Németország 1939. szeptember elsején támadta meg Lengyelországot. Mint később kiderült, a németek és a Szovjetunió között kötött titkos megnevezési szerződés alapján Sztálin csapatai szeptember 17-én kezdték meg az offenzívát a lengyelek ellen, és egészen a San folyóig nyomultak. Nemcsak a hadművelet során ejtettek sok hadifoglyot, hanem a németek elől visszavonuló lengyel csapatok is inkább a Vörös Hadseregnek adták meg magukat, mint hogy

német fogságba kerüljenek. Rosszul döntöttek!

MSZA W IV DZIELNICY

18 kwietnia 2015 roku odbyła się kameralna uroczystość w siedzibie SNP w Újpeszcie, w której wzięli udział Polacy żyjący w Budapeszcie. Została ona poświęcona pamięci masakry katyńskiej z 1940 roku, gdzie zamordowano ponad 22 tysiące oficerów.

Uroczystość rozpoczęła się Mszą Świętą w intencji porucznika Bogumiła Sutarskiego oraz ofiar Katynia. Podczas Komunii Mark Keresztessy grał na wiolonczeli kanon Pachelbela, a na skrzypcach zagrali Sara Schumi i Annamaria Miklos. Po mszy Ilona Herich oraz Bálint Balázs wyrecytowali wiersz pisarza i poety Konrada Sutarskiego pt.: "W pamięci mojego ojca".

Przed dębem, który członkowie SNP w Újpeszcie posadzili 5 lat temu stała straż honorowa w mundurach z II wojny światowej - byli to legionisi z Legionu Polskiego, Endre Máté i Emil Nagy. Przy drzewku pamięci uczestnicy złożyli kwiaty i zapalili świece, a wśród gości honorowych był również Konrad Sutarski, syn zamordowanego Bogumiła Sutarskiego, wraz z rodziną, natomiast pamiątkowy wieniec pozostawił Sándor Hladony, członek Samorządu IV dzielnicy.

Uroczystość zakończyła się przy dźwięku trąby pod nazwą insilencio - zagrał członek Klubu Rodzin Polsko - Węgierskich. Na zakończenie Prezes SNP w Újpeszcie Györgyné Priszler podziękowała za udział w uroczystościach wszystkich zgromadzonym i zaprosiła na mały poczęstunek.

György Priszler

1940 tavaszán Berija népbiztos javaslatára Sztálin aláírta a Szmolenszk térségében hadifogolytáborokban lévő mintegy 20 ezer lengyel katonatiszt halálos ítéletét. A kivégzéseket 1940 áprilisában, májusában hajtották végre a belügyi csapatok kegyetlen módon. A tömegsírokat a Szovjetuniót megtámadó németek 1942 végén találták meg. Ekkor kezdődött az egymásra mutogatás, mert Sztálin nem ismerte el a kivégzéseket, a németeket vádolta. Egészen 1990 tavaszáig kellett várni, amikor Mihail Gorbacsov pártfőtitkársága alatt hivatalosan is bejelentették, hogy a Szovjetuniót terheli a felelősség a lengyel katonatisztek kivégzéséért. Ezután indult meg az áldozatok exhumálása, majd méltó nyughelyeik kialakítása.

Még egy szörnyű tragédia teszi emlékeztetéssé a lengyelek számára ezt az eseményt. 2010-ben - a kivégzések 70. évfordulójára - a Lech Kaczyński államfő vezetésével utazó csaknem százfős lengyel delegációt szállító repülőgép a rossz látási viszonyok következtében a szmolenszki repülőtér mellett lezuhant. Senki nem élte túl a légi szerencsétlenséget!

Az emlékmise után a Minorita rendház falán tavaly állított kétnyelvű táblánál koszorút helyezett el: Miskolc MJV Önkormányzata, a Miskolci Lengyel Önkormányzat, a Vitézi Rend, a Bükk Hegyvidász Egyesület.

A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Dr. Kriza Ákos polgármester úr.

Fekete Dénes

Podziękowanie

Klub Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Újpeszcie serdecznie dziękuje OSP na Węgrzech i SNP II dzielnicy za wsparcie finansowe.

Jesteśmy bardzo zadowoleni z uznania naszej pracy na rzecz Polonii w IV dzielnicy.

Z polonijnym pozdrowieniem
przewodniczący Klubu Przyjaźni

Priszler György

Megemlékezés Katyńról Újpesten

2015. április 18-án egy meghitt ünnepség zajlott az Újpesti Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat épületében. A jelenlévők – az itt élő lengyelek az újpesti lakosokkal együtt – az 1940-ben elkövetett katyńi mészárlásra emlékeztek, mely során a sztálini rezsim idején több mint 22 ezer katonatisztet öltek meg tarkólövessel.

Az ünnepség szentmisével kezdődött Bogumił Sutarski főhadnagy és a katyńi áldozatok emlékére. Áldozás közben Pachelbel Kánonját játszotta csellón Keresztessy Márk, hegedűn Schumi Sára és Miklós Annamária. A mise után Konrad Sutarski író és költő Apám emlékére c. versét szavalta el lengyelül és magyarul Herich Ilona és Balázs Bálint.

Az Újpesti Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat által 5 éve elültetett tölgyfa mellett díszőrséget álltak a hagyományörző Lengyel Légiónak tagjai, Máté Endre és Nagy Emil II. világháborús katonaruhában. Az emlékfánál a megjelentek virágokat és mécseseket helyeztek el. Virágot helyezett el a megölt Bogumił Sutarski fia, Konrad Sutarski és családja, valamint elhelyezte a megemlékezés koszorúját a IV. kerületi önkormányzattól Hladony Sándor képviselő.

Az ünnepség az II. szilenzio dallamával zárult, melyet az Újpesti Lengyel-Magyar Baráti Kör egy tagja adott elő trombitán. Végül az Újpesti Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, Priszler Györgyné megköszönte a részvételt, és egy kis fogadásra hívta meg a megjelenteket.

Priszler György

UROCZYSTOŚCI W EGERZE

Wspominając 10. rocznicę śmierci Papieża św. Jana Pawła II Samorząd Narodowości Polskiej w Egerze zorganizował w dniu 12 kwietnia br. uroczystą mszę świętą w egerskiej Bazylice. Odprawiając mszę proboszcz Bazyliki dr Iwóń Csizmadia - nawiązując również do 75. rocznicy Zbrodni Katyńskiej - wspominał polskich oficerów zamordowanych przez NKWD. Uczcił przy tym pamięć Prezydenta RP, ś.p. Lecha Kaczyńskiego, jego Małżonkę oraz 94 członków oficjalnej delegacji i załogi samolotu, którzy przed pięćmi laty zginęli w katastrofie lotniczej koło Smoleńska w drodze na uroczystości upamiętniające rocznicę Zbrodni Katyńskiej.

Ambasadę reprezentował Konsul RP w Budapeszcie, pan Andrzej Kalinowski. Mszę i uroczystość, którym patronował dr Csaba Ternyák, biskup Egeru, uświetnił występ chóru Rzemieślniczego Towarzystwa Śpiewackiego „Hasło” z Krakowa pod batutą Pani Teresy Majki – Pacanek, dyrygenta i chórmistrza Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie. Ogromne wrażenie na zebranych wywarło wykonanie m.in. „Modlitwy obozowej” i „Barki” - ulubionej pieśni św. Jana Pawła II.

W mszy św. uczestniczył dziecięcy chór z Jászapati, który również wykonał „Barkę”. W czasie mszy wystawiono relikwie św. Jana Pawła II, które na co dzień znajdują się w Jászapati w kościele pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny.

Andrzej Kalinowski, fot.: I. Szilvás

Megemlékezés Rákoshelyen Szent II. János Pál pápáról

A szentmisét követően a pápa egész alakos szobránál tartott megemlékezést Riz Levente, Budapest Főváros XVII. kerület, Rákosmente Önkormányzat polgármestere és Buskó András, az Országos Lengyel Önkormányzat képviselője mondta el emlékbeszédét. Riz Levente polgármester II. János Pál szentatyja egyházi, politikai és társadalmi jelentőségéről emlékezett meg, míg Buskó András az alábbiakat mondta:

„Kedves Hívek! Tisztelt Egyházközség, megjelent Vendégek! Az Országos Lengyel Önkormányzat, a kerületi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat és a magam nevében szeretettel köszöntöm Önöket! Tíz éve hunyt el II. János Pál pápa. 2005. április 2-án a Szent Péter téren összegyűlt hetvenez ember és a televíziós összeköttetésen keresztül az egész világ kísérté II. János Pál életének utolsó pillanatait. A 85 éves pápa 2005. április 2-i halálának bejelentése a történelem egy hosszú

és rendkívüli lapjának végét jelentette, nemcsak egyházi szempontból, amelyet a lengyel pápa alakja határozott meg, akit az elmúlt évben szentté avattak. „Ne féljete! Nyissátok ki, tájaitok szélesre a kapukat Krisztus előtt! Ne féljete!” – visszhangzanak II. János Pál híres szavai. A XX. század vége az Ő nevével forrt egybe. Számos helyen megfordultam Lengyelországban, ahol munkálkodott vagy zárandokutat tett. A Magyar-Lengyel Baráti Körrel voltunk szülővárosában, Wadowicében. Voltunk Krakóban, ahol érsek volt, eljutottam Kalwaria Zebrzydowska, ahová gyakran ellátogatott. Voltunk Rómában, ahol pápa lett. Személyesen budapesti zárandoklata alatt láthattam Babusa János portrészobrá kiválóan ábrázolja a meghajlott, de meg nem tört pápát. Emlékezzünk rá szeretettel, és helyezzük el a szeretet virágait emlékművénel.”

A megemlékezés a koszorúk elhelyezésével zárult.

(inf. BA)

SŁUŻYLI BOGU, SWYM OJCZYZNOM I UCHODŹCOM

Z okazji 70. rocznicy zakończenia II wojny światowej Polska Parafia Personalna oraz Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha, 26 kwietnia zorganizowało uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej poświęconej biskupom i kapłanom, którzy w czasie II wojny światowej sprawowali duszpasterską opiekę w obozach dla uchodźców polskich na Węgrzech.

"Lata mijają, ale nie pozwólmy przeminąć naszej polsko-węgierskiej pamięci, pamięci o przyjaźni w latach najtrudniejszych, czasie II wojny światowej, o pomocy, otwartych domach i sercach Węgrów, którzy przyjmowali polskich uchodźców. Odsłaniania dziś tablica jest świadectwem tego, co wydarzyło się 70 lat temu" - powiedział Ambasador RP na Węgrzech Roman Kowalski podczas uroczystości odsłonięcia umieszczonej na ścianie wieży kościoła polskiego marmurowej tablicy, na której w językach polskim i węgierskim widnieje napis: "Służyli Bogu, swym ojczyźnie i uchodźcom (.) Dziękujemy Bogu, zachowujemy ich w pamięci. W 75. rocznicę uchodźstwa polskiego na Węgrzech MSZ - Ambasada RP w Budapeszcie, Polska Parafia Personalna i Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha".

O roli kościoła w czasach wojny, a także w historii mówił László Hegyi, zastępca sekretarza stanu d/s kościołów przy Ministerstwie Zasobów Ludzkich Węgier, a proboszcz Polskiej Parafii Personal-

nej na Węgrzech, ks. Krzysztof Grzelak SChr. podczas poprzedzającej odsłonięcia tablicy mszy świętej zwrócił uwagę, że pamięć historyczna jest koniecznością, by budować wartości na fundamentach nadziei, a naszą powinnością jest jej kontynuowanie.

Obok Ambasadora RP na Węgrzech Romana Kowalskiego wraz z Małżonką, ministra László Hegyiego, którzy tablicę odsłanili - uroczystości swą obecnością zaszczytili: attaché Obrony, Wojskowy i Lotniczy RP płk Jan Kurdziałek, sekretarz Nuncjatury Apostolskiej w Budapeszcie ks. dr Grzegorz Piotr Bielaszka, rzecznik narodowości polskiej w Zgromadzeniu Narodowym Węgier Halina Csúcs, wiceburmistrz X dzielnicy Budapesztu Tibor Véber, przewodnicząca Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego Ewa Rónay oraz polscy i węgierscy wierni z budapeszteńskiej parafii, a prowadzoną przez Imrego Molnára - przewodniczącego SNP w Erd uroczystość wzbogaciła asysta żołnierzy Legionu Polskiego i śpiew chóru św. Kingi. Obecna była znająca osobiście ks. Wincen-tego Dankę pani Julia Koziorowski - naoczny świadek wydarzeń sprzed 75 lat. Patronat honorowy nad wydarzeniem sprawował J.E. Alberto Bottari de Castello - Nuncjusz Apostolski na Węgrzech.

Szacuje się, że w okresie II wojny światowej ok. 80 polskich duchownych służyło naszym uchodźcom na Węgrzech. Wśród nich był przybyły już w 1908 roku na Węgry pierwszy polski proboszcz ks. Wincenty Danek, którego 70. rocznicę śmierci obchodzimy 27 kwietnia.

(b.)

JAK SIĘ BAWIĆ TO TYLKO W SZOLNOKU!

8 i 9 maja w Szolnoku w ramach Dni Europejskich odbywały się tradycyjnie doskonale zorganizowane DNI POLSKIE. Otworzył je koncert fortepianowy w wykonaniu Izabelli Darskiej, polskiej pianistki i nauczycielki muzyki od lat mieszkającej w Budapeszcie. Sobotnie przedpołudnie rozpoczęło spotkanie z polską poezją o tytule nawiązującym do słów wiersza Wisławy Szymborskiej „Nic dwa razy się nie zdarza”, przygotowane w ciekawy i profesjonalny sposób przez Tünde Trojan. Następnie polscy i węgierscy goście DNI przenieśli się na plac Kossutha, gdzie przy przepięknej wiosennej pogodzie oprócz straganów z rękodziełem, kramów ze specjałami kuchni polskiej (bigos, kiełbasa biała, flaczki i pieczona golonka), oryginalnym Piwem Tyskim

przywiezionym prosto z Bielska Białej przez gości z miasta partnerskiego Szolnokowi, polskimi krówkami, folderami promującymi nasz kraj, czy specjalnym stoiskiem obsługiwanym przez budapeszteńskich „Legionistów” ze Stowarzyszenia Rekonstrukcji Legionu Polskiego im. J. Wysockiego (oprócz broni z różnych epok historycznych zaprezentowano musztrę paradną), a na specjalnie przygotowanej na tę okazję scenie można było podziwiać występy polskiego zespołu ludowego „Dudoski” i zespołu „Vox Artisona”. Zabawom w doskonałym nastroju, tańcom na pl. Kossutha nie było końca. Wszystko to dopełniała frajda przejazdu po mieście wozem konnym.

Szolnockie Dni Polskie swą obecnością zaszczyliła rzecznik narodowości polskiej w Zgromadzeniu Narodowym Węgier dr Csúcs Lászlóné Halina, kierownik referatu konsularnego Ambasady RP w Budapeszcie Andrzej Kalinowski, przedstawiciele miejscowym władz miejskich. Licznie zeszli się sympatycy Polski i Polaków, a także szolnocka Polonia.

Organizatorami Dni zwyczajowo był tamtejszy Samorząd Narodowości Polskiej i Klub Polsko-Węgierski przy wsparciu samorządów polskich DMJT i Óbudy. Przy okazji chcemy poinformować, że już we wrześniu również SNP i Klub P-W będą jednymi z uczestników słynnego szolnockiego Festiwalu Gulaszu. Słowem – jak się bawić to tylko w Szolnoku...

(b.)

„Ambasadorowie o Europie Środkowej”

27 kwietnia w gościnnych progach budapeszteńskiego ELTE odbyła się konferencja „Ambasadorowie o Europie Środkowej. Którędy dalej? – Teraźniejszość i perspektywy współpracy wyszehradzkiej”, zorganizowana właśnie przez uniwersytet im. Lóránda Eötvösa w Budapeszcie. Wystą-

pili na niej ambasadorowie państw grupy wyszehradzkiej – ambasador Rzeczypospolitej Polskiej Roman Kowalski, ambasador Słowacji Rastislav Káčor, ambasador Republiki Czeskiej Juraj Chmiel oraz przedstawiciele węgierskiego MSZ. Konferencji przewodniczył Csaba Surányi. Roman Kowalski w swoim wystąpieniu podkreślił ogromne znaczenie współpracy w ramach Grupy Wyszehradzkiej i zaakcentował potrzebę dostosowywania owej współpracy do zmieniającej się

sytuacji politycznej w dzisiejszych czasach. Warto podkreślić, że oprócz dyplomatów, nauczycieli akademickich, dziennikarzy i przedstawicieli węgierskich instytucji publicznych w konferencji udział wzięło także szerokie grono młodych ludzi, zainteresowanych przyszłością współpracy międzypaństwowej w Środkowej Europie. Po angielsko i węgierskojęzycznych wystąpieniach miała miejsce ożywiona dyskusja.

red.

KONCERT Z OKAZJI DNIA POLONII I POLAKÓW ZA GRANICĄ

24 kwietnia w pięknej sali teatralnej peszteńskiego pałacu „Dunaj”, na zaproszenie Ambasadora RP na Węgrzech, Romana Kowalskiego wraz z Małżonką oraz Konsula RP Andrzeja Kalinowskiego z Małżonką, z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą z koncertem muzyki polskiej i węgierskiej wystąpił znany polski pianista prof. Marek Mizera.

Koncert poprzedziło wręczenie Márkowi Medovárszkyemu aktu nadania polskiego obywatelstwa oraz okolicznościowe wystąpienie Ambasadora Romana Kowalskiego, nawiązujące do święta obchodzonego przez rozsianych po

świecie Polaków 2 maja, a ustanowionego przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z inicjatywy Senatu w 2002 roku, w dowód uznania wielowiekowego dorobku i wkładu Polonii i Polaków za granicą w odzyskanie przez Polskę niepodległości, wierności i przywiązania do polskości oraz pomoc Krajowi w najtrudniejszych momentach.

(b. fot. B.Pál)

Flaga Polska dla Domu Polskiego w Budapeszcie

Z okazji Dnia Flagi Rzeczypospolitej Polskiej oraz Dnia Polonii i Polaków za Granicą dnia 2 maja br. w Warszawie Bronisław Komorowski Prezydent RP wręczył flagi polskie przedstawicielom Domów Polskich na świecie. Z wielką radością przyjęliśmy wiadomość, że nasz Dom Polski także otrzymał flagę, która jest symbolem istnienia, trwania i łączności wspólnoty narodowej. To wyróżnienie dla nas wszystkich, a także dla tych, którym zawdzięczamy Dom Polski na Kőbánya. Oprócz Budapesztu, flagi polskie otrzymały także Domy Polskie w: Wilnie, Stanisławowie, Żytomierzu, Bielcach, Kijowie, Nowych

Święcanach, Barze, Lwowie i Nowym Sokołcu.

Uroczystość ta zbiegła się z Jubileuszem 25-lecia powstania Stowarzyszenia "Wspólnota Polska", któremu to w dużej mierze zawdzięczamy wsparcie dla naszych instytucji poprzez Senat RP, a

obecnie także MSZ. Poprzez ręce prezesa Longina Komołowskiego wszystkim pracownikom Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" składamy najserdeczniejsze życzenia z okazji Jubileuszu. Gratulujemy nagrody dla TV Polonia i życzymy dalszej, owocnej pracy na rzecz Polaków za granicą.

Monika Molnár

A Lenkey huszárokról szóló könyv bemutatója

Igazi ritkaságnak és érdekességnek adott otthont a napokban a Magyarországi Lengyeliség Múzeuma. Április 14-én délután itt került sor T. Ágoston László A két Lenkey és a Lenkey huszárok című könyvének bemutatójára, valamint a Magyar Országos Bem Bizottság iratait bemutató kiállítás megnyitására.

T. Ágoston László író és újságíró, a Krúdy Gyula Irodalmi Kör alapító tagja, a Magyar Írószövetség tagja, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc kutatója, nem mellesleg pedig Lenkey János honvéd tábornok leszármazottja. Beszélt a Lenkey családról és a családtagok

történetéről 1848-49-es szabadságharcban. A könyvből izgalmas részleteket is felolvastak.

Lenkey János 1822-ben lépett a császári hadseregbe. Abban a nevezetes évben, 1848 tavaszán századosként szolgált. Éppen Galíciában állomásozott, amikor egy lengyel forradalmi megmozdulás miatt összetűzésbe keveredett parancsnokával. Ezután történt híres és kalandos Magyarországra szökése, századával együtt, amelyet Petőfi Sándor is megírt Lenkey százada című versében, amelyben kiállt Lenkey mellett.

A századot „büntetésül” a szerb felkelők elleni seregbe osztották be. Ezt követően Lenkey Jánost ezredessé nevezték ki, később, mint már tábornok, a komáromi várórség parancsnoka lett. A szabadságharc leverése után fogságba került, ő lett volna a 14. aradi vértanú, de betegsége miatt nem hajtották végre rajta az ítéletet. Aradon halt meg, sírja Egerben található.

Ijjas Anna

CSAK AZ ELSŐ 90 ÉV A NEHÉZ

2015. április 11-én rokonai, kollégái és a Magyar-Lengyel Baráti Kör közösen ünnepelték Dassievicz Gyuláné, Irénke néni 90. születésnapját a Csekowszky Árpád Közösségi Házban, Rákosligetben.

Rózsahegy Péter, a rákosligeti választókerület önkormányzati képviselője adta át az Orbán Viktor miniszterelnök által aláírt Emléklapot. Puskás Zoltán, a Budapest Főváros XVII. kerületi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat elnökhelyettese köszöntötte a kerületi lengyelek és a Magyar-Lengyel Baráti Kör nevében.

Irénke néninek további jó egészséget kívánunk!

(inf. Polakia Magazin)

JAK POLSKI OFICER OCAŁIŁ ŚWIAT PRZED III WOJNĄ ŚWIATOWĄ - WYKŁAD W DOMU POLSKIM

19 kwietnia w Domu Polskim w Budapeszcie Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy Filia Óhegy u. 11. była gospodarzem spotkania z Filipem Frąckowiakiem, dyrektorem warszawskiej Izby Pamięci Pułkownika Kuklińskiego, który wygłosił wykład na temat: "Płk Kukliński - jak polski oficer ocalał świat przed III wojną światową", w którym mówił o zupełnie nieznanych na Węgrzech faktach z burzliwego życia Kuklińskiego, a na których oparta jest treść wyświetlanego w Budapeszcie w ramach Wiosny Filmowej obrazu Władysława Pasikowskiego „Jack Strong”. Film opowiada o Ryszardzie Kuklińskim, oficerze Ludowego Wojska Polskiego, zastępcy szefa Zarządu Operacyjnego Sztabu Generalnego WP w czasach PRL-u, który w roku 1972 nawiązał tajną współpracę z CIA zyskując pseudonim „Jack Strong”.

W trakcie spotkania można było zakupić książki o pułkowniku Kuklińskim oraz Józefie Szaniawskim, któremu osoba płk. Kuklińskiego była szczególnie bliska, a prywatnie Filip Frąckowiak jest synem Józefa Szaniawskiego – F. Frąckowiak nosi nazwisko po swojej matce, Halinie Frąckowiak.

Filip miał pięć lat, kiedy w 1985 roku Józef Szaniawski trafił do więzienia. Otrzymał wyrok 10 lat z artykułu o szpiegostwie, w rzeczywistości chodziło o współpracę z Radiem Wolna Europa, którą prowadził od połowy lat 70. Szaniawski spędził w więzieniach kilka lat. Bramę Barczewa opuścił tuż przed Bożym Narodzeniem 1989 roku, kiedy premierem od kilku miesięcy był Tadeusz Mazowiecki. Był ostatnim politycznym więźniem PRL.

Kolejna – połączona z wystawą - prezentacja postaci płk. R. Kuklińskiego za sprawą konsula honorowego RP w woj. Csongrád dr. Karola Biernackiego i miejscowego Polsko – Węgierskiego Stowarzyszenia Kulturalnego i oczywiście z udziałem Filipa Frąckowiaka odbyła się w Segedynie.

b. fot. B. Pál

Kiállítás nyílt Ryszard Kuklińskiről Szegeden

Hősök vagy árulók? Kémvilág a szocializmusban címmel nyílt kiállítás Szegeden április 23-án, amely Ryszard Kukliński életét mutatja be. A tárlatnak a Csongrád Megyei Kormányhivatal ad otthont, Magyarországon itt először mutatkozik be a kiállítás. A délutáni eseményre hamar megtelt a bemutatóterem, és Karol Biernacki, tiszteletbeli konzul köszöntötte az egybegyűlteket. Bevezetőjében kiemelte, hogy a kiállítás egy lengyel nemzeti hőst mutat be, és köszönetet mondott a szervezőknek. Felhívta még a figyelmet a varsói Kukliński- emlékszoborra.

Ezek után Filip Frąckowiak, a varsói Ryszard Kukliński Múzeum igazgatója következett. Kukliński ezredes, a NATO első lengyel tisztje című előadásában elmondta: valójában a mai napig viták folynak arról, hogy Kukliński ezredes hős volt-e vagy áruló Lengyelországban. Kukliński szerepe azért volt fontos a történelemben, mert megvédte Európát a harmadik világháború kitörésétől azzal, hogy a Szovjetunió katonai dokumentumait eljuttatta a NATO-nak és az USA-nak. Döntésében elsősorban az 1970-es évekbeni tüntetés játszott szerepet, amit a kommunista hatalom elfojtott, valamint az 1968-as események. Tíz éven át közvetített dokumentumokat – kb. 4000 darabot –, amiket személyesen Ronald Reagan elnök használt fel, ezért Kukliński volt a NATO első lengyel tisztje. Az átadott tervekben az állt, hogyan rohanják le a Varsói Szerződés tagállamai Európát. Frąckowiak beszélt Kukliński életéről, arról, hogy vállalkozása milyen elképesztő veszélyekkel járt, hiszen ő volt Wojciech Jaruzelski jobb keze, és halálbüntetés várt volna rá, ha lelepleződik. Később mégis fény derült a tetteire, elmenekült Lengyelországból és egészen 1997-ig nem rehabilitálták. Két fia tisztázatlan körülmények között vesztette életét, és valószínűleg a szovjet titkosszolgálat állhatott az ügy mögött. Kukliński 1995-ben találkozott II. János Pál pápával, 1998-ban érkezett vissza Lengyelországba. 2004-ben halt meg, sírja a varsói temető bejáratánál van. Ezután Gyarmati György, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának főigazgatója kezdte meg Kémrandevűk Budapesten a Kádár-korszakban című előadását, amely Belovai Istvánról szólt, aki hasonlóan Kuklińskéhoz, Magyarország és a Varsói Szerződés tagállamai között volt összekötő tiszt. Míg Kuklińskit idővel rehabilitálták, Belovait nem.

A megnyitón Juhász Tünde kormány megbízott beszélt arról, hogy Csongrádban a barátság nem üres szó, utalva a lengyel-magyar barátságra. Megemlítette a szőregi csatát, amelyben Henryk Dembiński vezette a lengyel sereget 1848. augusztus 5-én, szót ejtett az 1939-es határnyitásról, amikor Mórhalom és Magyarcsanak is fogadott be lengyel menekülteket, és amikor 1956 nyarán szegedi szervezetek lengyel egyetemistákat fogadtak, akik kiállásra és bátorságra buzdították őket. Tiszteljük és elismerjük egymás teljesítményét, a barátság választott kötelek, mindig tennünk kell érte valamit – fogalmazott a kormány megbízott.

Roman Kowalski, a Lengyel Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is megerősítette: Kukliński személye körül máig vita folyik. Kukliński élete Európáról, a közös szabadságról szólt, valamint arról, hogy neki és családjának nagy árat kellett fizetni. Kukliński története nemcsak történelem, hanem memento is. Gyarmati György felidézte azt a felejthetetlen és különleges pillanatot, amikor először járt Varsóban a '70-es években és találkozott Jerzy Popiełuszko atyával, akitől egy częstochowai Madonna-képet kapott. Kukliński életéről szólva hozzátette: Ryszard Kukliński bármelyik közember lehetne közülünk.

A kiállítást a Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület, a Lengyel Köztársaság Szegedi Konzulátusa, a Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége és a Magyar Nemzeti Levéltár Csongrád Megyei Levéltára tette lehetővé.

Ijjas Anna, fot. IA

Polonus - Polonusowi. Budapeszteni koncert Marcina Dominik Głucha

30 kwietnia Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech i Samorząd Narodowości Polskiej XIII dzielnicy Budapesztu z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą zaprosili na koncert fortepianowy w wykonaniu Marcina Dominik Głucha, który odbył się w salonie stowarzyszenia. W programie bardzo bogatego i ciekawego repertuarowo koncertu, obok klasyki muzyki poważnej, czyli walców i nocturnów Fryderyka Chopina oraz preludium Karola Szymanowskiego, znalazły się utwory F.Brzezińskiego, J.Hoffmana, J.Wieniawskiego, T.Leszytyckiego, B.Grodzkiego, R.Statkowskiego, a także muzyka klasyczna jazzowego Krzysztofa Komedy oraz kompozycja własna pianisty, czyli „Tryptyk nicejski”.

(b.)

Nem ördögösség: feladatalapú támogatások!

Az Országos Lengyel Önkormányzat elnöke, dr. Rónayné Slaba Ewa meghívására az Emberi Erőforrások Minisztériuma tájékoztató előadást tartott 2015. május 8-án az országos önkormányzat székházában a feladatalapú támogatásokkal kapcsolatban. A tájékoztatót az EMMI részéről Paulik Antal főosztályvezető, Tircsi Richárd osztályvezető és dr. Borsodi Viktor jogász volt jelen. Az eseményre az ország minden részéről érkeztek a települési lengyel önkormányzatok képviselői, ami jól mutatta, hogy ez az előadás a mindennapok során felmerülő, és sokakat érintő probléma megoldásához kívánt kézzelfogható segítséget nyújtani.

Az elnök asszony köszöntőjében felhívta a figyelmet a feladatalapú támogatások minél nagyobb arányban történő megszervezésének fontosságára a települési nemzetiségi önkormányzatok számára és elmondta, hogy a tájékoztató a tőlük érkezett kérdések, kérések kielégítése érdekében került megszervezésre.

Paulik Antal mintegy félórás előadásából a legfontosabb gyakorlati tudnivalókat igyekszünk most felidézni:

1. A feladatarányos költségvetés általános feltételei: rendezett munkakapcsolatok, - támogatói okirat, - beszámolási, elszámolási kötelezettség.
2. A támogatások jogi szabályozását a 428/2012. (XII. 29.) kormányrendelet tartalmazza.
3. Fontos határidők: - legkésőbb január 15-ig be kell érkeznie a jegyzőkönyveknek, - a támogató március 16-ig közzéteszi a pontszámokat, amelyekre a közzétételt követően 15 napon belül észrevételt lehet tenni, - a végleges pontszámokat április 16-ig kell közzétenni, - a támogatások folyósítására két egyenlő részletben április 15-ig, illetve augusztus 15-ig kerül sor.
4. A feltöltött jegyzőkönyvekkel kapcsolatban – melyek pontozására objektív szempontok alapján kerül sor – a leggyakoribb

Wystawa o Derenku na ELTE

6 maja br. w gościnnych progach wydziału polonistyki na ELTE w Budapeszcie została uroczystie otwarta wystawa poświęcona polskiemu osadnictwu w Derenku. Wystawę zorganizował Stołeczny Samorząd Polski z przewodniczącą Dorotą Várnai na czele. Otwarcia wystawy dokonał ambasador RP w Budapeszcie Roman Kowalski, a poprzedził je niezwykle ciekawy i merytorycznie bogaty wykład dyrektora Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii Józsefa Virágha, poświęcony historii tego wyjątkowego dla Polaków miejsca

na Węgrzech - nieistniejącej już osadzie Derenk. Na wykład i otwarcie licznie przybyli studenci polonistyki i slawistyki na ELTE, dla których przede wszystkim wykład był przeznaczony, wykładowcy i pracownicy akademicki (dyrektor instytutu prof. István Lukács, kierownik katedry polonistyki doc. Zsuzsanna Ráduly, prof. Janusz Bańcerowski i inni), rzecznik narodowości polskiej w Zgromadzeniu Narodowym Węgier dr Halina Csúcs Lászlóné, przedstawiciele organizacji polonijnych, w tym András Buskó, członek Komisji do spraw kultury, sportu i młodzieży Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech.

red.

problémák a következők: - hiányzó mellékletek (pl.: meghívók a közgyűlésre, írásbeli előterjesztések, közmeghallgatásról szóló határozatok, - kizárólag az önkormányzat tagjait érintő határozatok (pl.: saját szmsz megalkotása, módosítása; költségvetés elfogadása, módosítása; beszámoló arról, hogy az elnök részt vett egy kulturális eseményen.), - hiányos határozatok (pl.: nincs megjelölve a felhasznált forrás; nincs határidő, felelős; a beszámoló ugyan készült, de nincs csatolva), - nincs „utóéletük” a határozatoknak (pl.: határozat x nemzetiségi esemény megrendezéséről, de későbbi jegyzőkönyvek nem tartalmazzák a beszámolót róla), - nincs partner az együttműködésről szóló határozat mellett.

Az előadást követő egy órában kérdésekre válaszolt a főosztályvezető úr, melyek közül az alábbiakat kívánjuk kiemelni:

- Minden pont ugyanannyi pénzértékkel bír. - Maximális pontszám egy jegyzőkönyvre akkor adható, ha a helyi nemzetiségi önkormányzat saját szervezésében, saját költségvetése terhére, önállóan szervez nemzetiségi eseményt és ez megfelelően dokumentálásra kerül, tehát megtörténik a felelős általi beszámoló és az elfogadásáról szóló határozat meghozatala és a jegyzőkönyvek a mellékletekkel együtt megküldésre kerülnek. - Működési támogatás csak a működtetésre használható fel. - A jegyzőkönyveket az ülést követő 15 napon belül kell feltölteni, ahol ezt a jegyző végzi, ott is lehetőség van a feltöltések ellenőrzésére. - A támogatások felhasználásáról szóló számla a tárgyév január 1-től december 31-ig kerülhet kiállításra. - Ha az adott esemény megrendezésére nem használnak fel közpénzt, akkor az önerőt jelölni kell.

Az esemény zárszakaként az elnök asszony megköszönte mind az előadókat, mind az érdeklődők megjelenését, és egyben tájékoztatta őket arról is, hogy mint az OLÖ vezetője kötelességének érzi hasonló előadások megszervezését a későbbiek során is, hogy ezzel is segíteni, koordinálni tudja a települési lengyel önkormányzatok munkáját. Elmondta azt is, hogy intézkedik afelől, hogy az OLÖ Hivatala által egy részletes beszámoló kerüljön elhelyezésre az önkormányzat honlapján (www.lengyelonkormanyzat.hu), mint a jegyzőkönyvek és pontos törvényi hivatkozások megjelölésével.

dr. Borhi Zoltán, OLÖ Hivatal

Kiállítás Derenkről az ELTE-n

A Fővárosi Lengyel Önkormányzat szervezésében Derenk – két hazában címmel nyílt kiállítás az ELTE Lengyel Filológiai Tanszékén május 6-án délelőtt. A megnyitót megelőzően Virágh József, a Magyarországi Lengyelség Múzeumának és Levéltárának igazgatója beszélt Derenkről, a magyarországi lengyel faluról.

Derenk falu elnevezése szláv eredetű, somfát jelent. Eredetileg magyar település volt, 1711-ben a lakosság nagy része pestisjárványnak esett áldozatul, majd három lengyel szepességi községből telepítettek a kihalt faluba lengyel lakosokat. Mivel Derenk az Északi-Középhegység hegyes-völgyes részén fekszik, a közösség elszigetelten élt, és dél-lengyelországi szepességi nyelvjárását a mai napig megőrizte.

Majd következett az 1942-es – jogilag szabályozott – kitelepítés, amikor a falusiakat katonai járművekkel szállították el, mert a Horthy-kormány számára vadászterületet alakítottak ki azon a vidéken. Az áttelepített lakosok jobb körülmények közé, termékenyebb földekre kerültek, de összetartozásuk is elveszett.

Az 1993-as nemzeti törvény mindent megváltoztatott: újraéledt a derenki öntudat, később pedig a derenki leszármazottak felvették a kapcsolatot a lengyelekkel. Ennek a gyümölcse alkotja ezt a kiállítást. Derenk története, pusztulása és újjáépülése, szokások, népviselet, hagyomány – mindez remek témát ad szakdolgozat készítéséhez vagy további kutatásokhoz.

Az előadás után Roman Kowalski, Lengyelország rendkívüli és meghatalmazott nagykövete nyitotta meg a kiállítást. A megnyitón részt vett dr. Várnai Dorota, a Fővárosi Lengyel Önkormányzat elnöke, Buskó András, a XVII. kerületi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, dr. Csúcs Lászlóné Halina, a magyarországi lengyelek parlamenti szószólója, valamint az ELTE Lengyel Filológiai Tanszék oktatói és hallgatói.

Ijjas Anna

BUDAPEST: ŚWIĘTO MATKI BOŻEJ KRÓLOWEJ POLSKI I KONSTYTUCJI 3 MAJA

Tradycyjnie 3 maja Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha oraz Polska Parafia Personalna zaprosiła na uroczyste obchody Święta Matki Bożej Królowej Polski i Konstytucji 3 Maja, które rozpoczęła sprawowana przez ks. Krzysztofa Grzelaka SChr. msza święta w kościele Najświętszej Maryji Panny Wspomożycielki Wiernych w intencji Ojczyzny z udziałem Chóru Camerata z Wieliczki, a następnie w Domu Polskim odbyło się otwarcie wystawy "Poczet królów polskich", do której wprowadzenie wygłosił historyk dr Wojciech Kozłowski.

W uroczystościach obok Polonii i gości z Polski uczestniczył ambasador RP na Węgrzech Roman Kowalski wraz z Małżonką, konsul Andrzej Kalinowski oraz attaché Obrony, Wojskowy i Lotniczy RP płk Jan Kurdziałek.

Tytuł NMP Królowej Polski mówi o obecności NMP w historii polskiego narodu. Jan Długosz nazwał Maryję Panią świata i naszą. Tytuł Matki Bożej jako Królowej Polski sięga drugiej połowy XVI wieku. Święto zostało ustanowione przez papieża Benedykta XV w 1920 r. na prośbę polskich biskupów po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 r. Upamiętnia ono śluby lwowskie króla Jana Kazimierza, który podczas potopu szwedzkiego powierzył Polskę opiece Matki Bożej. 224 lata temu, w

okresie Sejmu Czteroletniego, w 1791 roku, Rzeczpospolita chcąc ratować sytuację wewnętrzną kraju, jak i niezależność państwową na zewnątrz, uchwaliła Ustawę Rządową, czyli Konstytucję 3 Maja. Była pierwszą w Europie i drugą na świecie spisaną ustawą zasadniczą, uznaną później przez światową historiografię za jedno z trzech najważniejszych epokowych dzieł XVIII w.

5 maja 1791 roku dzień 3 maja został uznany Świętem Konstytucji 3 Maja. Obchody tego święta były zakazane podczas rozbiorów, a ponownie jego obchodzenie zostało wznowione w II Rzeczypospolitej w kwietniu 1919 roku. Święto Konstytucji 3 Maja zostało zdelegalizowane przez hitlerowców i sowiektów podczas okupacji Polski w czasie II wojny światowej, a po antykomunistycznych demonstracjach w 1946 r. nie było obchodzone w Polsce. Po zmianie ustroju, od kwietnia 1990 r. Święto Konstytucji 3 Maja należy do uroczystości obchodzonych polskich świąt.

(b. fot. B.Pál)

A Fővárosi Lengyel Önkormányzat Műfőnlítői versenyt hirdet!

Várjuk azok jelentkezését, akik 18 és 30 év közöttiek, és nem rendelkeznek műfőnlításkövetettel.

A fōnlítandó mű: Marcin Świetlicki: UL című novellája.

A szöveget PDF formátumban küldjék el minden jelentkező számára.

Jelentkezni a műfōnlítőverseny@gmail.com címen lehet május 31-ig.

A fōnlítások beküldésének határideje: 2015. 06.30.

Az első három helyezett értékes jutalomban részesül.

A pályázat eredményhírdetése, értékelése és az ünnepélyes díjátadó 2015 szeptemberében lesz a Magyarországi Lengyelség Múzeuma és Levéltárában (Budapest, Állomás u. 10, 1102)

Zapraszamy serdecznie wszystkie dzieci w wieku przedszkolnym do wzięcia udziału w DNIU DZIECKA organizowanym PRZEZ PRZEDSZKOLE DZIAŁAJĄCE PRZY PSK IM.J. BEMA i pod jego patronatem W DNIU 30 MAJA 2015 ROKU. Impreza rozpoczyna się o godzinie 10:00 zbiórką przed wejściem do Tarzan Park (IV.ker, Tábor u.26-28).

Wystawa "Wizerunki królów Polski"

Z okazji kolejnej rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja w Domu Polskim w Budapeszcie została uroczystie zainaugurowana wystawa wizerunków polskich władców od Mieszka I do Stanisława Augusta Poniatowskiego, sporządzonych przez Aleksandra Lessera (1814-1884) i zaprezentowanych po raz pierwszy w 1860 r. Otwarcia towarzyszył koncert pieśni ludowych i patriotycznych, poprzedzony wystąpieniem Romana Kowalskiego, ambasadora RP na Węgrzech oraz kilkunastominutowym wykładem dr. Wojciecha Kozłowskiego, historyka z Central European University w Budapeszcie.

Konstytucja 3 Maja była znaczącym osiągnięciem Polaków oraz dowodem na to, że pomimo istniejących podziałów umieli się oni porozumieć między sobą. Gdy 5 maja 1791 r. wchodziła ona w życie, towarzyszyła jej Deklaracja Stanów Zgromadzonych, która nakazywała w dniu św. Stanisława (8 maja), patrona Królestwa Polskiego, odprawiać nabożeństwa w całym kraju na podziękowanie Bogu za nadarzoną chwilę pomyślną wydobyć Polskę spod przemocy obcej i nieładu domowego.

Konstytucja 3 Maja nie obowiązywała długo. Mimo to mocno zaważyła na politycznej tożsamości Polaków. Wprowadzając w swych zapisach zwierzchnictwo narodu, kładła solidne podwaliny pod dążenia demokratyzujące i wolnościowe. Następujące po niej dwa kolejne zabory (1793 i 1795), w rezultacie których Rzeczpospolita zniknęła z map Europy, nie zdołały zniszczyć tej nowej tożsamości. Wolność Polski i jej odrodzenie stawały się oczywistym postulatem na przyszłość.

Realizacja tego pragnienia nie przyszła jednak prędko. Porządek napoleoński szybko się skończył. Upadek powstania listopadowego (1830-1831) spowodował, że Królestwo Polskie – formalnie utworzone na kongresie wiedeńskim (1815) na terenach zaboru rosyjskiego – traciło swoją autonomię, będąc poddane stopniowej inkorporacji do Imperium Rosyjskiego. Postępująca rusyfikacja administracji publicznej i zacieranie odrębności ziem polskich względem Rosji spotkało się z reakcją Polaków, usiłujących zminimalizować polityczne i społeczne koszty tych procesów. Obok myśli niepodległościowej realizowano tzw. pracę organiczną, ukierunkowaną na kształtowanie tożsamości narodowej, uzasadniającej postulat niezależności politycznej. Tym samym zainteresowanie własną historią oraz „swojskimi sprawami” miało swoje społeczno-kulturowe uzasadnienie. W połowie lat 50. XIX wieku Rosja przegrała wojnę krymską. Jej słabości i zaoferowanie gospodarcze zostały obnażone. Jednocześnie na tron wstąpił nowy car, Aleksander II. W Polsce entuzjastycznie rodziła się atmosfera nadziei na zmiany.

W tym momencie Aleksander Lesser, malarz i krytyk sztuki, tworząc wizerunki panujących w Polsce, począwszy od wprowadzenia do kraju wiary chrześcijańskiej, to jest od Mieczysława I, w której zamieszczeni zostali wszyscy królowie koronowani, a z książąt ci, co panując w Krakowie, mieli niejako przywiązaną do swej stolicy władzę królewską i pierwszeństwo, wpisał się w atmosferę swoich czasów. Na zlecenie wydawcy podjął się sporządzenia możliwie najwierniejszych portretów władców, opierając się na starannie gromadzonym materiale źródłowym. Wizerunki opatrzone krótkim historycznym komentarzem. W przedmowie wydawcy pisali o sobie: szczęśliwi, iż zdołaliśmy wzbogacić literaturę ojczystą dziełem, jakiego, pochlebiamy sobie, w takich rozmiarach w tym rodzaju dotąd nie miała.

Ten poczet polskich monarchów uzmysławiał dwie sprawy. Po pierwsze, że Polacy są narodem o długiej, bogatej i dostojnej tradycji. Po drugie, że ich dążenia wolnościowe są w pełni uzasadnione, ponieważ od samego początku (sic!) cieszyli się oni przywilejem posiadania własnych królów. Podkreślenie tego było o tyle istotne, że władza monarsza symbolizowała suwerenność (odrębność, samostanowienie, wolność, niezależność), ciągłość i historyczność, tradycję i tożsamość oraz właściwie rozumianą dumę z polskości, z faktu bycia Polakiem.

Wojciech Kozłowski

Wykład prof. E. Jakiela w "Bemie"

22 kwietnia w siedzibie "Bema" odbył się interesujący wykład prof. Edwarda Jakiela (na zdjęciu) z Uniwersytetu Gdańskiego nt. "Norwid wobec tradycji biblijnej", a jego odbiorcami byli studenci polonistyki ELTE i Polonia, zaś organizatorami Stołeczny Samorząd Polski i PSK im. J.Bema na Węgrzech.

Április 22-én a Bem Egyesületben érdekes előadást tartott Edward Jakiel, a Gdansk Egyetem professzora. Az előadásban Jakiel professzor felelevenítette, miként jelennek meg Norwid irodalmi és - általában kevésbé ismert - képzőművészeti munkásságában biblikus elemek.

Az előadást – amelyre a Fővárosi Lengyel Önkormányzat és a Bem Egyesület szervezésében került sor – a budapesti Polónia tagjai és az Eötvös Loránd Tudományegyetem lengyel szakosai hallgatták meg.

(b. fot.B .Pál)

BUDAPEST: PRZYJĘCIE Z OKAZJI ŚWIĘTA KONSTYTUCJI 3 MAJA

Coroczne przyjęcie z okazji polskiego święta narodowego, czyli rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Ambasada RP w Budapeszcie zorganizowała 4 maja 2015 r. w salach Várkert Bazár - prestiżowej, niedawno odrestaurowanej sali u stóp Wzgórza Zamkowego.

Ambasador Roman Kowalski w swoim wystąpieniu na otwarcie przyjęcia przypomniał wyjątkowy charakter stosunków polsko-węgierskich, co znajduje odzwierciedlenie zarówno w sferze polityki, jak i kontaktów między obywatelami obu państw. Podkreślał, że w ostatnim okresie - także dzięki inicjatywom MSZ-ów obu krajów - coraz intensywniejsze są kontakty między polską i węgierską młodzieżą. Dowodem na wyjątkowe stosunki Polski i Węgier jest także wyjątkowe ożywienie w stosunkach gospodarczych między naszymi krajami - bilans wymiany handlowej w 2014 roku przekroczył 7 mld euro. Ambasador podkreślił, że choć zdarzają się w stosunkach polsko-węgierskich kwestie trudne, to jednak są one do rozwiązania dzięki rozmowie i współpracy na poziomie dwustronnym, regionalnym i europejskim.

Oprócz ambasadora RP przemówił także minister obrony narodowej Węgier Csaba Hende, znany ze swojej sympatii do Polski i wielokrotnie goszczący na uroczystościach organizowanych przez Ambasadę RP w Budapeszcie. W swoim wystąpieniu mówił o święcie Konstytucji 3 Maja jako "urodzinach narodu", wspominał też o przywiązaniu obu naszych narodów do wolności, o którą i Polacy, i Węgrzy walczyli - niejednokrotnie wspólnie. To umiłowanie wolności doprowadziło oba kraje do członkostwa w Pakcie Północnoatlantyckim, które minister Hende uznał za fundament i gwarant bezpieczeństwa Polski i Węgier.

Przyjęcie zgromadziło kilkuset Polaków, Węgrów i cudzoziemców, w tym praktycznie cały korpus dyplomatyczny akredytowany w węgierskiej stolicy. Wśród gości znaleźli się m.in. węgierski komisarz KE Tibor Navracsics, wiceprzewodniczący węgierskiego Zgromadzenia Narodowego János Latorcai i były prezydent Węgier Pál Schmitt.

Liczenie przybyli przedstawiciele organizacji polonijnych i samorządów narodowości polskiej z całego kraju. Obecna była też rzecznik narodowości polskiej w ZN Węgier.

(red. źródło: www.budapest.msz.gov.pl)

A lengyel alkotmányt ünnepelték a Várkert Bazárban

Május 4-én délután ünnepelte a Lengyel Nagykövetség a lengyel alkotmány megszületését a budapesti Várkert Bazár épületében. Az ünnepség kezdetén felszendült a lengyel, majd a magyar himnusz, utána pedig Roman Kowalski, Lengyelország rendkívüli és meghatalmazott nagykövete nyitotta meg a rendezvényt.

Bevezetőjében elmondta, hogy 1791. május 3-án az akkori Lengyel Köztársaság polgárai által elfogadott alkotmány a világ második, Európa első alkotmánya volt. Felhívta a figyelmet a lengyel-magyar barátság kivételes jellegére, amely megmutatkozik a politikában és a két ország polgárai közötti viszonyban, és kiemelte, hogy az államközi kereskedelmi forgalom 2014-ben meghaladta a 7 milliárd eurós összeget. A tavalyi esztendő eseményekben gazdag év volt a lengyel-magyar kapcsolatok szempontjából, de maradtak még feladatok és kihívások.

Majd megemlítette a 2015. április 24-én elhunyt Władysław Bartoszewski professzor alakját, akitől hétfőn Varsóban vettek végső búcsút. Ezalatt a kivetítőn egy kétnyelvű idézet volt látható, amely az egykori varsói felkelőtől származott: „Megéri tisztességesnek lenni, bár ez nem mindig térül meg. A tisztességtelenség megtérül, de nem érdemes annak lenni.”

Ezek után Hende Csaba nemzetvédelmi miniszter következett. Beszédében kiemelte, hogy 1791. május 3-án egy nagy horderejű dokumentum született, amely új távlatokat nyitott meg Lengyelország állampolgárai előtt. Lengyelország hat emberöltőn keresztül élt nagyhatalmak szorításában, szabadsága elveszett. Mind a hat nemzedék megharcolt a függetlenségért, a szabadságért, nemcsak a csataterén, hanem az élet valamennyi színterén. Minden, ami az 1791-es alkotmány megszületéséért és védelméért történt, rendkívül értékesé teszi ezt a mai napot.

Az ünnepségen számos lengyel, magyar és külföldi vendég vett részt, többek között Navracsics Tibor, az Európai Bizottság biztosa, Latorcai János, a Magyar Országgyűlés alelnöke, Schmitt Pál, Magyarország volt köztársasági elnöke. Jelen voltak a fővárosi és vidéki lengyel önkormányzatok képviselői, valamint lengyel szervezetek képviselői is.

Ijjas Anna, fot. B. Pál

Búcsú Dorosné Jolikától

Mélységesen sajnáljuk, hogy nem tudjuk elkísérni drága Jolikát utolsó útjára. Mi, budapesti lengyelek, májusban gyászmisét mondatunk Jolikáért a budapesti Lengyel Templomban.

Nagyon szomorúan és aggódva fogadtuk a hírt, hogy Jolika nagyon beteg. Ő volt a kezdeményezője a derenki ügynek. Ő volt a szíve és a lelke. Nagy tekintélye volt, és lelkesedésével meg tudta mozgatni az embereket a derenki hagyományok megtartásáért. Ha Derenkről volt szó, nem ismerte a lehetlent, nem kímélve időt, fáradságot, még az egészségét sem.

Egy dolog van, ami megnyugtató: Jolika hosszú éveken át vágyott a gorál szótárra. Nagyon örülünk, hogy ez a vágya megvalósult. Sajnos már nem fog megvalósulni egy másik vágya, amiről a kórházi ágyán beszélgettünk, hogy még egyszer részt vehessen a derenki búcsún.

Nagyon reméljük, hogy az idei derenki búcsú méltó lesz Jolika emlékéhez, mert ő nagyon haragudna ránk, ha ezt a hagyományt nem folytatnánk!

Drága Jolika! Nyugodjál békében!

Parlamenti Lengyel Szószóló

Országos Lengyel Önkormányzat

Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete

Fővárosi Lengyel Önkormányzat

"To moja ziemia i moi ludzie, nie wolno o nich zapominać!"

Ostatnie pożegnanie Poros Andrásné

4 maja w Tiszaújváros odbyło się ostatnie ziemskie pożegnanie zmarłej 26 kwietnia 2015r. po ciężkiej chorobie w wieku 74 lat Poros Andrásné z domu Stefán Jolán. Przez szereg lat była oddaną orędowniczką spraw pamięci najstarszej polskiej wsi na Węgrzech - Derenku, miejsca, które było bardzo bliskie Jej sercu, skąd wywodzili się Jej korzenie rodzinne i tu się wychowywała. Jolika, jak nikt inny, rozumiała drenczańskie sprawy, na zawsze zapamiętała szum drenczańskich drzew, zapach powietrza i szczątki drenczańskiego języka - to ona była motorem powstania "Słownika gwarowego mieszkańców Derenku i ich potomków". To ona poszukiwała polskich krewnych i odnalazła ich na polskim Spiszu, odnawiała stare i nawiązywała nowe kontakty, cieszyła się każdą wylonioną z przeszłości odrobiną pamięci wsi przodków, była dumna, że powstał specjalny "derenkowski" terenowy oddział POKO, że doprowadzono do porządku ruiny starej szkoły i zorganizowano tam wystawę, że jest kaplica, tabliczki naznaczające miejsca dawnych domostw, że godnej formy doczekał się cmentarz, że na doroczne odpusty przychodzi coraz więcej ludzi.

O Derenku mówiła "To moja ziemia i moi ludzie, nie wolno o nich zapominać!". Pozostawiła po sobie spuściznę, której zaniedbać nie wolno, a czas pokaże, na ile silna będzie szczypta owej wskrzeszanej przez Jolikę polskiej, spisko-derenckiej tożsamości.

W swojej bogatej polonijnej działalności między innymi pełniła funkcję prezesa Związku Drenczan, a w minionej kadencji przewodniczącej SNP w Tiszaújváros, Samorządu Polskiego w woj. B-A-Z, oraz radnej Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech. Odznaczona była nagrodą "Za Zasługi dla Węgierskiej Polonii".

4 maja w Tiszaújváros Jolikę żegnała rodzina, bliscy, przyjaciele, potomkowie dawnych drenczan - zarówno ci rozsiani po Węgrzech, jak i ci z Polski. Specjalny list na tę okazję wystosowała parlamentarna rzeczniczka narodowości polskiej, Ogólnokrajowy i Stołeczny Samorząd Polski, stowarzyszenia św. Wojciecha i Bema.

Joliko, na długo pozostaniesz w naszej pamięci!

B. Bogdańska-Szadai

Búcsú Jolikától

Poros Andrásné 1940. június elsején született Derenken. Nem sokáig élvezhette a Ménes-patak völgyében meghúzódó gurál falu nyugalma, mert a kormányzó úrnak a II. világháború vérzivataros időszakában is volt ideje arra, hogy megszerveztesse a vadászterületén fekvő kis község kitelepítését. Jolika nekem így beszélt erről: „Egyszer csak rengeteg idegen ember, lovas kocsi és teherautó tűnt fel a faluban. Szüleim pakoltak, én nekem meg 3 évesen fogalmam sem volt, hogy miről van szó. Aztán felrakodtunk egy lovas kocsira, amely a Színi (ma Aggteleki) vasútállomásra vitt ki bennünket. Ott a mellékvágányon már bent állt egy szerelvény, amire felszálltunk. Legközelebb a Miskolc Tiszai pályaudvari élményeimre emlékszem. Amint nézelődtem az ablakon, sok embert láttam, nagy

volt a nyüzsgés és mindenki számomra érthetetlen nyelven (magyarul) beszélt. A kikapkolás az emődi vasútállomáson történt, majd innen Istvánmajorba, életem következő állomására vezetett az út. Itt, míg fel nem épült a házunk – részben a Derenkről átszállított ház anyagából – a kastélyban laktunk.”

Az általános iskolát helyben, a középiskolát Miskolcon végezte. Itt kezdett el dolgozni az egészségügyben, itt ismerte meg férjét, Andrást. Közös életüket a vegyipar miatt hatalmas fejlődésnek indult Tiszaszederkényben (majd Leninvárosban, ma Tiszaújvárosban) kezdték, ahol Jolika a Rendelőintézet laborjában, párja a Tiszai Vegyi Kombinátban helyezkedett el. Aztán gyarapodott a család, megszülettek a lányok, Gizella és Andrea.

Nagy kihívás volt Jolika számára, amikor az intézmény vezetése felkérte az új labor felszerelésére, beindítására. Ez olyan jól sikerült, hogy őt nevezték ki a vezetőjének. Nyugdíjba vonulásáig ezt a felelősségteljes munkakört látta el. A város vezetése is így látta, mert elköszönésekor a „Tiszaújváros díszpolgára” címet adományozta neki. Az egészségügyben végzett lelkiismeretes munkájáért is több alkalommal városi, megyei, illetve minisztériumi elismerésben részesült.

Lengyel származására mindig büszke volt. Családjával együtt ki-kilátogattak az akkor még körülményesen megközelíthető szülőhelyre, mivel az határsávbán helyezkedett el. A rendszerváltás után a derenki búcsú megrendezésének egyik kezdeményezője és támogatója volt. Komolyabbra 2006-ban fordultak a dolgok, amikor a Megyei- és a Tiszaújvárosi Lengyel Önkormányzat elnöke lett. Ekkorra dr. Rémiás Tibor miskolci történész kutatásai során megtalálta Podhaléban és Szepesben azokat a településeket, ahonnan a XVIII. század elején érkeztek Derenkre a lengyel telepesek. Hatathós segítséget kapott dr. Csúcs Lászlónétól, az Országos Lengyel Önkormányzat elnökétől. Több év és sikeres pályázat után lett kialakítva a romtelepülésen az a szép környezet, amivel ma is találkozhat az odalátogató, melyet méltán nyilvánítottak a Magyarországi Lengyelség Emlék helyévé. Ezért a munkájáért Jolikát az Országos Lengyel Önkormányzat a Magyarországi Lengyelekért Díjjal tüntette ki.

De nem feledhetjük a Polska Drenka lengyel népi együttes létrehozásában és támogatásában végzett tevékenységét, a júliusi búcsú szervezésében és lebonyolításában végzett áldozatos munkáját, a kapcsolattartást a bialkaiakkal, a gurál szótár kiadását, a számtalan lengyel ismeretterjesztő előadás, kiállítás, konferencia, filmnap megrendezését Tiszaújvárosban.

Egy sokszínű, küzdelmes élet ért véget 2015. április 26-án hajnalban, amikor betegségei megállásra kényszerítették szerető szívét. Jolika, köszönjük, hogy velünk voltál, ismerhettünk, együtt dolgozhattunk veled. Már fent vagy a tieid közt, akik végig figyelemmel kísérték értük végzett munkádat, hogy ne vesszen a feledés homályába az ország egyetlen lengyel települése, Derenk. Isten áldjon! Nyugodj békében!

Fekete Dénes

CO BYŁO, CO BĘDZIE

CO BYŁO?

* W dniu 5 kwietnia w Domu Polskim w Budapeszcie Stowarzyszenie Katolików Polskich p.w. św. Wojciecha i Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J.Bema zorganizowało tradycyjne spotkanie wielkanocne.

* W dniach 8 – 26 kwietnia w Dunaújváros w Muzeum Intecisa tamtejszy SNP zorganizował wystawę fotograficzną o Janie Pawle II, pochodzącą ze zbiorów Domu Polskiego w Budapeszcie.

* W dniu 11 kwietnia przy pomniku Katyńskim (III dzielnica Budapesztu) odbyła się uroczystość składania wien-ców organizowana przez samorząd dziel-nicowy i tamtejszy SNP.

* W dniu 12 kwietnia w egerskiej Bazylice w dziesiątą rocznicę śmierci Jana Pawła II odbyła się msza św. poświęcona pamięci papieża. Podczas mszy wystąpił chór męski HASŁO z Bazyliki Mariackiej w Krakowie.

* W dniu 12 kwietnia w kościele św. Krzyża w Tata przy tablicy pamiątkowej tamtejszy Oddział Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. J.Bema na Węgrzech złożył hołd ofiarom Katynia i katastrofy lotniczej, mającej miejsce w 2010 roku.

* W dniu 18 kwietnia Chór „Dalárda” z Nyíregyháza wyjeżdżał na spotkanie chórów do Kosina k/Rzeszowa – miasta partnerskiego Nyíregyháza.

* W dniu 18 kwietnia w Szkole Polskiej na Węgrzech odbył się konkurs recytatorski.

* W dniu 19 kwietnia w siedzibie SNP w Újpeście proboszcz Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech ks. Krzysztof Grzelak Schr. sprawował mszę świętą w intencji zamordowanego w Białobielisku por. Bogumiła Sutarskiego. Po mszy świętej przy Dziebie Pamięci zapalono znicze, odmówiono modlitwę i złożono kwiaty.

* W dniu 22 kwietnia Stołeczny Samorząd Polski wspólnie z PSK im. J.Bema w siedzibie tego stowarzyszenia zorganizował wykład prof. Edwarda Jakieła z Uniwersytetu Gdańskiego nt. „Norwid wobec tradycji biblijnej”.

* W dniu 23 kwietnia Polsko-Węgierskie Stowarzyszenie Kulturalne w Szege-dzie zorganizowało otwarcie wystawy poświęconej Ryszardowi Kuklińskiemu, a gościem honorowym wernisażu był pan Filip Frackowiak – dyrektor muzeum, w którym znajduje się spuścizna po R.Kuklińskim. Ponadto wykład wygło-sił György Gyarmati – dyrektor archi-wum historycznego Szluzb Specjalnych. Wystawę poprzedziła w dniu 22 kwietnia projekcja polskiego filmu „Jack Strong”.

* W dniu 23 kwietnia w Bazylice św. Stefana w Budapeszcie sprawowana była msza święta w intencji członków Stowa-rzyszenia Katolików Polskich p.w. św. Wojciecha.

* W dniu 24 kwietnia w Pałacu Dunaj Ambasador RP na Węgrzech wspólnie z kierownikami Referatu Konsularnego zaprosił Polonię na uroczysty koncert z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą.

* W dniu 26 kwietnia w Kościele Polskim w Budapeszcie odbyła się msza święta w pierwszą rocznicę kanonizacji Jana Pawła II oraz w 70. rocznicę śmierci ks. Wincentego Danka, pierwszego proboszcza i budowniczego kościoła polskiego w Budapeszcie, a następnie z okazji 70. rocz-nicy zakończenia II wojny światowej na ścianie kościoła odsłonięta została tablica pamiątkowa, a w Domu Polskim wygło-szona prelekcja historyczna oraz otwarta wystawa o uchodźstwie polskim na Węgry. Organizatorami uroczystości był Oddział POKO i SKP p.w. św. Wojciecha.

* W dniu 30 kwietnia odbył się koncert fortepianowy w wykonaniu Marcina Dominika Głucha w salonie Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. J.Bema w Budapeszcie.

CO BĘDZIE?

• W dniu 6 czerwca na pl. Erzsébet w ramach organizowanego przez Samo-rząd V dzielnicy Festiwalu Śródmiej-skiego tamtejszy SNP zaprasza na występ Zespołu „Górale Biali” ze Szczawnicy.

• W dniu 6 czerwca uczniowie Szkoły Polskiej na Węgrzech z okazji Dnia Dziecka wyjadą na wycieczkę do Ópusz-taszer.

• W dniu 7 czerwca w budapeszteńskim Kościele Polskim odbędzie się uroczystość Bożego Ciała. O godz. 9.00 rozpocznie się msza w j.węgierskim, o godz. 10.00 polsko-węgierska procesja do czterech ołtarzy, a po procesji msza święta w j. polskim.

• Do dnia 10 czerwca w Muzeum WP w Budapeszcie czynna będzie wystawa twórczości Marioli Maniak pt. „Magiczne przestrzenie”.

• W dniu 11 czerwca o godz. 19.00 w Sali Óbudai Társaskör (Kiskorona u. 7.) wystąpi Alex Szilasi z koncertem „Chopin i kobiety”. Organizatorem spotkania jest tradycyjnie SNP III dzielnicy Budapesztu.

• W dniu 13 czerwca odbędzie się zakończenie roku szkolnego w SP na Węgrzech.

• W dniu 13 czerwca o godz. 17.00 w Kościele Polskim rozpocznie się nabo-żeństwo fatimskie.

• W dniu 14 czerwca w OSP odbędzie się pożegnanie tegorocznych maturzystów.

• W dniu 14 czerwca Oddział POKO (Óhegy 11) zaprasza do Domu Polskiego na otwarcie wystawy poświęconej Madonnom.

• W dniu 18 czerwca delegacja naszej parafii przejmie z rąk kardynała St. Dziw-iza relikwie św. Jana Pawła II. Uroczystość wprowadzenia tej relikwii do kościoła polskiego odbędzie się 20 września w dniu rozpoczęcia Dni Polskiej Kultury Chrześcijańskiej.

• W dniu 19 czerwca o godz. 17.00 w Sali im. Martyna w Urzędzie Miasta w Tata zbiorą się członkowie tamtejszego Oddziału PSK im. J.Bema na Węgrzech.

• W dniach 20 -27 czerwca Stołeczny Samorząd Polski organizuje kolonie dla dzieci polonijnych w Szczawnicy.

• W dniach 24 i 25 czerwca SNP IV dzielnicy Budapesztu zaprasza do Młodzieżowego Domu Kultury (István utca 16) w godzinach 10.00 – 18.00, gdzie będzie można obejrzeć największą serwetę świata z Koniakowa odnotowaną w Księdze Rekordów Guinnessa. 24 czerwca o godz. 11.00 rozpoczyna się tam warsztaty nt. „Jak serweta z nici powstała”.

• W dniu 27 czerwca w Budapeszcie odbędzie się centralne obchody święta węgierskiej Polonii Dnia św. Władysława organizowane przez Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech. Rozpocz-nie je msza święta w Bazylice p.w. św. Stefana o godz. 11.30, a o godz. 14.00 w Pałacu „Dunaj” rozpocznie się część oficjalna święta połączona z wręczeniem dorocznych nagród polonijnych.

MI VOLT?

* Április 5-én a budapesti Lengyel Házban hagyományos húsvéti találkozót rendez-ték a Magyarországi Lengyel Katolikus-sok Szent Adalbert Egyesülete és a Bem J. Lengyel Kulturális Egyesület.

* Április 8-a és 26-a között volt megte-kinthető a helyi LNO szervezésében a dunaujvárosi Intercisa Múzeumban megnyílt fényképtárlás II. János Pál pápáról, amely a budapesti Lengyel Ház gyűjteményéből származik.

* Április 11-én, Budapesten, a III. kerület-ben a katyni emlékműnél koszorúzási ünnepséget rendeztek a helyi LNO szerve-zésében.

* Április 12-én az egri bazilikában emlékművet tartottak II. János Pál pápa halálának 10. évfordulója alkalmából. A misén a krakkói Mariacki bazilika HASLO férfikórusa énekelt.

* Április 12-én a tatabi Szent Kereszt templomban az ottani emléktáblánál a magyarországi Bem J. LKE megemléke-zést tartott a katyni áldozatok és a 2010-es repülőszerecsétségekben elhunytak tiszteletére.

* Április 18-án a nyíregyházi Dalárda kórus Nyíregyháza testvérvárosába, a Részöv környéki Kosinba utazott, és részt vett az ottani körutalálkozón.

* Április 18-án szavalóversenyt tartottak a Magyarországi Lengyel Iskolában.

* Április 19-én az újpesti LNO székházában szentmisét mutatott be Krzysztof Grzelak Schr. Atya, a magya-rországi lengyel személyes plébánia plébánosa. A misézandékot a Starobielbken meggyilkolt Bogumil Sutar-ski hadnagyért ajánlották fel. A misét követően a jelenlévők az Emlékezet Tölgyénél mécsesgyújtásra és imádságra gyűltek össze, illetve virágokat helyeztek el körülötte.

* Április 22-én Edward Jakiel – a Gdański Egyetem professzora – tartott előadást Norwid a bibliai hagyomány tükrében címmel a Bem J. LKE székházában, a Fővárosi Lengyel Önkormányzat és az Egyesület szervezésében.

* Április 23-án Ryszard Kuklińskinak szentelt kiállítás nyílt a szegedi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület szerve-zésében. A megnyitó díszvendége Filip Frackowiak igazgató úr volt, akinek az irányítása alatt álló múzeumban található R. Kukliński hagyatéka. Gyarmati György – az Allambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának igazgatója – szintén beszédet mondott a megnyitón. A megelőző napon, április 22-én vetítették a Jack Strong című lengyel filmet.

* Április 23-án a budapesti Szent István-bazilikában szentmisét celebráltak, melynek misézandékát a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete tagjai érdekében ajánlották fel.

* Április 24-én az LK magyarországi nagykövete és a Konzuli Osztály vezetője ünnepi hangversenyt hívta a polóniát a Duna Palotába a lengyel és a határon túli lengyelek napja alkalmából.

* Április 26-án a budapesti Lengyel Templomban szentmisét tartottak annak alkalmából, hogy 1 éve avatták szenté II. János Pál pápát, illetve 70 éve halt meg a Lengyel Templomot építő és annak első plébánosaként működő Wincent Danka atya. Ezt követően a II. világháború befe-jezésének 70. évfordulója alkalmából emléktáblát avattak a templom falán; a Lengyel Házban történelmi témájú előá-dás hangzott el, illetve megnyílt a lengyel menekültek magyarországi befogadásával foglalkozó kiállítás. Az ünnepséget az

LKK helyi részlege és az MLK Szent Adalbert Egyesülete szervezte.

* Április 30-án Marcin Dominik Głuch adott zongorakoncertet a budapesti Bem J. Lengyel Kulturális Egyesület szalonjában.

MI LESZ?

• Júnios 6-án, az Erzsébet téren – az V. kerületi Önkormányzat által szervezett Belvárosi Fesztivál keretei között – a helyi LNO szeretettel vár minden érdeklődőt a szccawnicai Górale Biali együttes fellépésén.

• Júnios 6-án gyermeknap alkalmából a Magyarországi Lengyel Iskola tanulói ópusztaszeri kiránduláson vesznek részt.

• Júnios 7-én tartják a budapesti Lengyel Templomban az Úrnapj ünnepséget. 9 órákor magyar nyelvű mise lesz. 10 órákor lengyel-magyar körmenet kezdődik a négy felállított oltárhoz. Ezt követően lengyel nyelvű mise lesz a templomban.

• Júnios 10-ig lehet megtekinteni a budapesti Lengyel Múzeumban a Maniak Mariol munkásságát bemutató Mágikus távlatok című kiállítást.

• Júnios 11-én, 19 órákor kezdődik az Óbudai Társaskörben (Kiskorona u. 7.) Szilasi Alex Chopin és a nők című koncer-tje. A rendezvény szervezője hagyomány-osan a Budapest III. kerületi LNO.

• Júnios 13-án tanévzáró ünnepség lesz az OLO épületében.

• Júnios 13-án 17 órai kezdettel fatimai ájtatosság lesz a Lengyel Templomban.

• Júnios 14-én az OLO épületében az idén érettségizett növendékek búcsúzá-tására kerül sor.

• Júnios 14-én az LKK Óhegy utcai rész-lege szeretettel vár minden érdeklődőt a madonnákat bemutató kiállítás meg-nyitójára.

• Júnios 18-án plébániánk küldöttsége St. Dziwisz kardinális úrtól II. János Pál pápa ereklyét fog átvenni. Az ereklye templa-munkban történő ünnepélyes elhelyezése szeptember 20-án zajlik majd, a Lengyel Keresztény Kultúra Napjai rendezvényso-rzat nyitónapján.

• Júnios 19-én 17 órai kezdettel a tatabi Polgármesteri Hivatal Martyn termében találkozóra gyűlnek össze a magyaror-szági Bem J. LKE helyi tagozatának tagjai.

• Júnios 20-a és 27-e között szccawnicai nyári táborozáson vesznek részt polóniai gyermekek a Fővárosi Lengyel Önkör-mányzat szervezésében.

• Júnios 24-én és 25-én a Budapest IV. kerületi LNO mindenkit szeretettel vár az Ifjúsági Kultúrházba (István u. 16.) 10-18 óra között, ahol meg lehet tekin-teni a világ legnagyobb, Koniakowban készült terítójét, amely a Guinness Rekor-dok Könyvében is bekerült. Júnios 24-én 11 órákor műhelyfoglalkozás kezdődik Miképpen lesz terítő a fonalból címmel.

• Júnios 27-én, Budapesten zajlik a magyarországi lengyel Szent László-napi központi ünnepi rendezvénye az Országos Lengyel Önkormányzat szerve-zésében. Először szentmise lesz a Szt. István-bazilikában 11.30-kor, 14 órákor pedig megkezdődik az ünnepség hivatalos része a Duna Palotában, amelyen egyúttal kiosztják az idei polóniai elismeréseket.

Uwaga: Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za zmiany dokonywane w w/w programach. (b.)

Z ŻYCIA SZKOŁY POLSKIEJ

"ŚPIESZMY SIĘ KOCHAĆ LUDZI, TAK SZYBKO ODCHODZĄ"

Słowa wiersza ks. Jana Twardowskiego były mottem tegorocznego konkursu recytatorskiego, poświęconego bardzo popularnej i znanej już poezji księdza – poety. Urodził się on 100 lat temu w Warszawie, maturę zdał w 1936 roku, a już rok później ukazał się jego pierwszy tomik wierszy pt. „Powrót Andersena”. Nie wszyscy wiedzą o tym, że w czasie II wojny światowej był żołnierzem Armii Krajowej i uczestniczył w powstaniu warszawskim. Jeszcze podczas wojny rozpoczął naukę w tajnym Seminarium Duchownym, które ukończył w 1948 roku i wówczas przyjął święcenia kapłańskie. Czytając jego wiersze trudno nie zauważyć, że tematyka ich ściśle związana jest z działalnością kapłańską. Jednak poezja Twardowskiego jest inna, tak jak inne jest podejście do Boga, którego przedstawia jako postać bliską nam ludziom, bez petyzmu, a tak zwyczajnie z pogodą i humorem, bo czy tak modlimy się do Boga?

„Boże, po stokroć święty, mocny i uśmiechnięty –

Iżes stworzył papugę, zaskrońca, zebnę przegowaną – [...]

dzisiaj, gdy mi tak smutno i duszno, ciemno –

uśmiechnij się nade mną”

Albo nasza codzienna modlitwa do Anioła Stróża, której uczą matki swoje dzieci, u Twardowskiego brzmi zupełnie inaczej:

Aniele Boży Stróżu mój

Ty właśnie nie stój przy mnie

jak malowana lala

ale ruszaj w te pędy

niczym zając po zachodzie słońca

skoro wygania nas

dziesięć po dziesiątej

ostatni autobus

jamnik skaczący na smycz

smutek jak akwarium z jedną złotą rybką

hałas

cisza

trumna jak pałacyk

ładne rzeczy gdybyśmy stanęli

jak dwa świstaki

i zapomnieli

że trzeba stąd odejść.

Mimo całej prostoty i lekkości poezja jego zawiera myśli filozoficzne, porusza problemy ponadczasowe, a niektóre frazy zaczynają być własnym życiem. Dlatego też Twardowski jest laureatem wielu nagród, m.in. Ikara (2000; za "wyjątkową we współczesnej literaturze, pełną głęboko humanistycznych treści poezję, przemawiającą do każdego i za fenomen popularności szczególnie wśród młodzieży"), Nagrody Wielkiej Fundacji Kultury (2001), nagrody „Totus” (2000) zwanej „katolickim Noblem” oraz wielu, wielu innych.

Ewa Rónay

Minął rok pracy rzecznika narodowości polskiej w węgierskim Zgromadzeniu Narodowym

Rozmowa z Haliną Csúcs Lászlóné, rzecznikiem narodowości polskiej w węgierskim Zgromadzeniu Narodowym

Mija już rok od objęcia przez Panią funkcji rzecznika narodowości polskiej w węgierskim Zgromadzeniu Narodowym. W związku z tym chcielibyśmy poprosić, by w kilku zdaniach opowiedziała Pani, czym się Pani zajmuje.

Podstawowym moim zadaniem jest praca w węgierskim parlamencie. Uczestniczę w debatach parlamentarnych, a poza tym biorę udział w pracy kilku komisji parlamentarnych. Jestem członkiem:

- Komisji d/s Narodowości Węgierskiego Zgromadzenia Narodowego oraz jej podkomisji d/s Samorządowych, Kontaktów Międzynarodowych oraz Budżetu
- Komisji Dobrobytu Społecznego Węgierskiego Zgromadzenia Narodowego
- Komisji d/s Europejskich Węgierskiego Zgromadzenia Narodowego
- Narodowej Komisji Zrównoważonego Rozwoju Węgierskiego Zgromadzenia Narodowego oraz 2 Komisji Roboczych Rady: Komisja Robocza d/s Strategii i Komisji Roboczej d/s Służby Zdrowia
- Polsko – Węgierskiej Sekcji Unii Interparlamentarnej Węgierskiego Zgromadzenia Narodowego, w ramach której, jako jedyna osoba posługująca się językiem polskim, mam bardzo wiele pracy, związanej z programami wielodzielnicowej współpracy między dwoma krajami i kontaktami polsko – węgierskimi.

Po pierwszym okresie jakoby osvajania się z rolą rzecznika w środowisku parlamentarnym, dzisiaj już mogę powiedzieć, że coraz częściej czy posłowie, czy pracownicy parlamentu, zwracają się do mnie w sprawach dotyczących Polski, prosząc o pomoc w nawiązywaniu kontaktów czy też w opracowaniu różnorodnych tematów, dotyczących kultury, gospodarki i wspólnych kontaktów między obu krajami.

Pierwszą ważną sprawą jako rzecznika polskiej narodowości było wystąpienie w Parlamencie Węgierskim w dniu 12 września 2014 roku, kiedy wspólnie z marszałkiem Zgromadzenia Narodowego, László Kövérem, wystosowaliśmy projekt uchwały, mającej upamiętnić pamięć Henryka Sławika i Józsefa Antalla seniora, z okazji 70. rocznicy śmierci Henryka Sławika oraz 40. rocznicy śmierci Józsefa Antalla seniora. W związku z projektem tej uchwały wygłosiłam przed Zgromadzeniem Narodowym przemówienie w języku polskim i węgierskim.

W marcu br. brałam udział w obchodach Dnia Przyjaźni Polsko – Węgierskiej w Katowicach, jako członek delegacji parlamentarzystów węgierskich. Przy okazji uroczystości katowickich zostały przeprowadzone rozmowy z wicemarszałkiem Sejmu, z przedstawicielami Senatu oraz Sekcji Polsko – Węgierskiej Unii Interparlamentarnej przy Sejmie i z przedstawicielami ambasady węgierskiej w Warszawie.

Jako przedstawiciel narodowości polskiej w parlamencie biorę także udział w różnych delegacjach, m.in. na zaproszenie władz polskich w kwietniu bieżącego roku wzięłam udział w obchodach 5. rocz-

nicy katastrofy smoleńskiej w Warszawie, a w maju w warszawskich uroczystościach Święta Konstytucji 3 Maja, Dnia Polonii i Polaków za Granicą. Ważnym dla Polonii wydarzeniem było spotkanie 29 kwietnia z ministrem spraw zagranicznych Grzegorzem Schetyną, z przedstawicielami Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Ministerstwa Spraw Zagranicznych. W trakcie przeprowadzonych z nimi rozmów szczególnie nacisk padł na działalność liderów, młodych ludzi, którzy będą kształtowali przyszłość Polonii za granicą. Jednocześnie było obchodzone także 25-lecie działalności Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, a przy tej okazji za prawie dwudziestoletnią działalność na rzecz Polonii węgierskiej została odznaczona medalem Stowarzyszenia „Wspólnoty Polskiej”.

To niełatwa praca, wymagająca dużej dyspozycyjności i znajomości okoliczności i możliwości budowania kontaktów, które później przyniosą korzyści dla Polonii na Węgrzech.

Czy nadal bliskie są Pani sprawy samorządowe i związane z działalnością w skali „mikro“?

Oczywiście. Staram się pomagać Ogólnokrajowemu Samorządowi Polskiemu na Węgrzech, samorządom narodowościowym i organizacjom cywilnym, aby dostawały większe dofinansowanie od państwa węgierskiego. Ale nie na tym kończy się moja rola: w dalszym ciągu uważam za ważne – tak jak w czasach, kiedy byłam przewodniczącą OSP – nawiązywanie i rozwój kontaktów partnerskich między polskimi i węgierskimi miastami i regionami. A te możliwości będą kulminować w 2016 roku, jako że rok ten będzie w Polsce Rokiem Węgier.

Jak wygląda Pani współpraca z Węgrami?

Oprócz pracy w komisjach parlamentarnych współpracuję z różnymi ministerstwami i departamentami, m.in. z Ministerstwem Zasobów Ludzkich,

z Ministerstwem Oświaty i Kultury, a tematów jest wiele, bo np. zorganizowanie odpowiedniego wsparcia dla polskiego przedszkola, zdobycie środków dla polskich organizacji cywilnych i jednocześnie kontrola ich wykorzystania, ważna jest także turystyka czy kontakty gospodarcze.

Jakie ma Pani plany na przyszłość?

Czeka nas wiele ważnych wydarzeń. Przede wszystkim rok 2016 został ogłoszony w Polsce Rokiem Węgier. Poza tym trwają przygotowania do X Dnia Przyjaźni Polsko – Węgierskiej, który w 2016 roku odbędzie się w Budapeszcie, a jego głównym organizatorem będzie Samorząd Miasta Stołecznego Budapeszt. Oprócz tego także w 2016 roku w Krakowie będą się odbywały Światowe Dni Młodzieży z udziałem papieża Franciszka, w związku z czym już poczyniliśmy pierwsze kroki w sprawie udziału węgierskiej młodzieży w tym podniosłym wydarzeniu.

Uważam też, że moim zadaniem jest – może to brzmi trochę patetycznie – dbałość o dobre imię Polaka i Polski na Węgrzech. A ponieważ reprezentuję narodowość polską w węgierskim parlamencie, zależy mi także na dobrym imieniu Węgra i Węgier w Polsce – i to daje bardzo dużo pracy.

Dziękuję za rozmowę i życzę wielu dalszych sukcesów w pracy na rzecz Polonii.

Dziękuję, jestem przekonana, że praca rzecznika narodowości polskiej niewątpliwie przyniesie wiele efektów i będzie pomocna dla całej społeczności polskiej na Węgrzech.

Már egy éve végzi munkáját a parlamenti lengyel szószóló

Beszélgetés dr. Csúcs Lászlónéval, a parlamenti lengyel nemzetiségi szószólóval

Egy év telt el azóta, hogy megválasztották lengyel szószólónak a magyar országgyűlésbe. Arra kérem, néhány mondatban mondja el, miből áll a nemzetiségi szószóló munkája.

A fő feladatom a magyar országgyűlés munkájában való részvétel. Részt veszek az országgyűlés tanácskozásain, valamint a parlamenti bizottságok munkájában. Tagja vagyok

- az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottságának és az Önkormányzati, Külügyi és Költségvetési Albizottságának,

- állandó meghívott tagja vagyok az Országgyűlés Népjóléti Bizottságának és az Országgyűlés Európai Ügyek Bizottságának,

- tagja vagyok az Országgyűlés Interparlamentáris Unió (IPU) Magyar – Lengyel Baráti tagozatának, ahol sok munkám van a több területet is felölelő, két ország közötti együttműködési programok kidolgozásával, mivelhogy az IPU tagjai közül egyedül én rendelkezem lengyel nyelvismerettel,

- végül tagja vagyok a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Tanácsának és a Tanács két munkabizottságának:

a Stratégiai Munkabizottságnak és az Egészségügyi Munkabizottságnak.

Kezdeti időszak után - amikor, úgy mond, hozzá kellett szokni a parlamenti környezethez - ma már elmondhatom, hogy egyre gyakrabban fordulnak hozzám az országgyűlési képviselők és a parlament munkatársai Lengyelországgal kapcsolatos kérdésekben és ügyekben, egyre gyakrabban kéri ki a véleményemet, kéri a segítségemet a kapcsolatok felvételéhez, illetve különböző témakörök kidolgozásához a kultúra, a gazdaság és a kétoldalú kapcsolatok terén.

Első fontos ügyem parlamenti szószólóként az volt, hogy 2014. szeptember 12-én az országgyűlés házelnökével, Kövér Lászlóval együtt határozati javaslatot terjesztettem az Országgyűlés elé Henryk Sławik halálának 70. és id. Antall József halálának 40. évfordulója emlékére. Ebből az alkalomból beszédet tartottam az Országgyűlés előtt lengyel és magyar nyelven.

Idén márciusban a magyar parlamenti delegáció tagjaként részt vettem a Katowicében tartott Magyar – Lengyel Barátság Napi ünnepségeken. Ebből az alkalommal a magyar parlamenti delegáció tagjai tárgyalásokat folytattak a Sejm alelnökével, a Szenátus és a Sejm mellett működő Interparlamentáris Unió Lengyel – Magyar tagozatának tagjaival és a varsói magyar nagykövetség képviselőivel.

Mint a lengyel nemzetiség képviselője a magyar országgyűlésben, részt veszek különböző delegációkban, pl. a magas rangú lengyel állami tisztségviselők meghívására 2015. áprili-

sában részt vettem a szmolenszki légikasztrófa 5. évfordulója alkalmából rendezett megemlékezéseken, májusban, szintén Varsóban, a Május 3-i Alkotmány Ünnepeinek és a Külhoni Lengyelség Napjának állami rendezvényein. Emellett a külföldön élő lengyelek szempontjából nagyon fontos volt az április 29-i találkozó, amire Grzegorz Schetyna, lengyel külügyi minisztertől érkezett meghívás. A vele és a külhoni lengyelekkel foglalkozó főosztály képviselőivel folytatott beszélgetés során különös hangsúlyt fektettünk a fiatalok tevékenységére, hiszen ők fogják alakítani a jövőben a külföldön élő lengyelek sorsát. A sok esemény mellett a „Wspólnota Polska” Egyesület fennállásának 25. évfordulóját is ünnepelték Varsóban, és ebből az alkalomból az egyesület elnöke emlékmédállal tüntetett ki a magyarországi lengyelség érdekében kifejtett csaknem húsz éves működésemért.

Ez nem könnyű munka. A körülmények alapos ismeretét és a kapcsolatok építésének képességét kívánja meg, ami a későbbiekben hasznára válik a magyarországi lengyelségnek.

Továbbra is közel állnak Önhöz az önkormányzati ügyek?

Természetesen. Igyekszem segíteni az Országos Lengyel Önkormányzatot, a többi nemzetiségi önkormányzatot és a civil szervezeteket abban, hogy nagyobb anyagi támogatáshoz jussanak a magyar állam részéről. De itt nem ér véget a szerepem: továbbra is fontosnak tartom – úgy, mint amikor az Országos Lengyel Önkormányzat elnöke voltam – a testvérvárosi kapcsolatok építését a magyar és lengyel városok vagy régiók között. És erre most még több lehetőség lesz, hiszen a 2016. év Magyarország Éve lesz Lengyelországban.

Hogyan alakul az együttműködése a magyarokkal?

A parlamenti bizottságokban végzett munka mellett különböző minisztériumokkal, minisztériumi főosztályokkal működünk együtt, többek között az Emberi Erőforrások Minisztériumával, a nemzetiiségekkel, kultúrával, közoktatással foglalkozó főosztályokkal. Témakör pedig sok van. Például a lengyel óvoda megfelelő támogatásának a megnyerése, pénzforrások megnyerése a civil szervezetek számára, valamint azok megfelelő felhasználásának ellenőrzése, vagy turisztikai és gazdasági kérdések, és még sok más.

Mik a jövőre néző tervei?

Sok fontos esemény van előttünk. Ahogy mondtam, a 2016. év Magyarország Éve lesz Lengyelországban. Ezen kívül már folynak az előkészületei a jövő évi, Budapesten tartandó Magyar – Lengyel Barátság Napjának, amelynek fő szervezője Budapest Főváros Önkormányzata lesz. De ezzel még nincs vége. 2016-ban Krakóban tartják a következő Ifjúsági Világtalálkozót, Ferenc pápa részvételével. Már megtettük az első lépéseket, hogy Magyarországról érkező fiatalok is részesei lehessenek ennek a felemelő eseménynek.

Úgy gondolom, hogy az én feladatom – bár lehet, hogy egy kicsit patetikusan hangzik – a lengyelek és Lengyelország imázsának alakítása Magyarországon. És mivel a lengyeleket Magyarországon képviselem, fordítva is: a magyarok és Magyarország imázsának alakítása Lengyelországban.

Köszönöm a beszélgetést, és további sikereket kívánok a magyarországi lengyelek érdekében kifejtett munkájában.

Köszönöm, meg vagyok győződve, hogy a nemzetiségi szószóló munkája eredményes és hasznos lesz minden Magyarországon élő lengyel számára.

(szerk.)

Kasza zapiekana z mięsem á la gyros

Składniki:

Kasza jęczmienna – 3 woreczki (3 x100 g)

Mięso mielone z szynki lub łopatki – 500 g

4 duże cebule

Majonez 200 ml

Koncentrat pomidorowy 200 g

Przyprawa gyros, gałka muszkatołowa, kminek mielony, sól, pieprz.

Starty żółty ser – 100 g

1. Kaszę gotujemy ok. 3 minuty krócej niż w przepisie.
2. Drobno pokrojoną cebulkę smażymy na oliwie na złoty kolor.
3. Do cebuli dodajemy mięso mielone i przyprawę (prawie cała paczuszka przyprawy gyros!).
4. Całość smażymy 15 min.
5. W żaroodpornym naczyniu układamy warstwami kaszę i mięso.
6. Mieszmajonez z koncentratem pomidorowym i szklanką wody.
7. Tak wykonanym sosem smarujemy wierzch potrawy.
8. Zapiiekamy w temp. 180°C przez 60 min.
9. 10 min. przed końcem pieczenia danie posypujemy startym żółtym serem.
10. Podajemy z gęstym jogurtem naturalnym.

Smacznego !!!

Zapraszam do polubienia strony

www.facebook.com/wujekjarekgotuje,

gdzie znajdziecie ten przepis

i inne ciekawostki kulinarne.

Húsos árpakása á la gyros

Hozzávalók:

Árpakása – 3 tasak (3 x 100 g)

Darált sonka vagy lapocka - 500 g

4 nagy fej hagyma

Majonéz 200 ml

Paradicsomsűrítő 200 g

Gyros fűszerkeverék, szerecsendió, őrölt kömény, só, bors.

Reszelt sajt – 100 g

1. Az árpát kb. 3 percig főzzük, az előírtnál rövidebb ideig.
2. Az apróra vágott hagymát olajban aranyszínűre pirítjuk.
3. A hagymához hozzáadjuk a darált húst és fűszerezük (majdnem az egész csomag gyros fűszerkeveréket hozzá kell adni).
4. Az egészet 15 percen át sütjük.
5. Tűzálló edényben rétegezve lerakjuk az árpakását és a húst.
6. Összekeverjük a majonézt a paradicsomsűrítővel és egy pohár vízzel.
7. Az így kapott szósszal befedjük a tálba rakott étel tetejét.
8. 180°C fokon sütőben 60 percen át sütjük.
9. 10 perccel a sütés befejezte előtt megszórjuk reszelt sajttal.
10. Sűrű natúr joghurttal tálaljuk.

Jó étvágyat !!!

Érdeemes ellátogatni a www.facebook.com/wujekjarekgotuje oldalra, ahol meg lehet találni ezt a receptet számos más kulináris érdekesség mellett.

DZIEŃ Dziecka

Polski Samorząd X dzielnicy (Kőbánya) serdecznie zaprasza dzieci oraz ich rodziców, szczególnie mamy, na Dzień Dziecka i Dzień Matki.

Data: 31 maja 2015 r., godz. 10:00.

Miejsce: Dom Narodowości i Organizacji Cywilnych, ulica Ihász 26., 1105 Budapest.

Ciekawe atrakcje: spotkanie z klaunem, malowanie twarzy, wesole miasteczko. Możliwość grillowania. Więcej informacji: Balazs Garai 06-20-920-6630 oraz balazs.garai@t-online.hu

PRZEZ OCZY DO SERCA

„Jak zachwyca, kiedy nie zachwyca?” – przypominają się pamiętne słowa biednego ucznia Galkiewicza z „Ferdynand”, który rękami i nogami opierał się przed popadnięciem w zachwyt nad strofami Słowackiego. Jak zachwycić dzieci Polską i polskością, jak wpoić miłość do kraju, skoro ten kraj tak daleko? Jak przelać rodzicielski zachwyt nad krajem lat dziecińczych na latorośle, wyrosłe w innej ziemi? Jak nauczyć patriotyzmu, nie popadając jednocześnie w niepotrzebny patos, na który dzieci są wyczulone i na który reagują alergicznie? Jak zachwycić, nie zmuszając do zachwyty?

Pomóc mogą atrakcyjne publikacje książkowe, które ukazały się niedawno na polskim rynku wydawniczym, publikacje, które w sposób nienachalny pokazują, czym jest patriotyzm („A ja jestem Polak mały, moim krajem jest świat cały” Elizy Piotrowskiej), pokazują, jak ciekawa i barwna może być Polska, jak

wiele ma do zaoferowania, jak interesująca i intrygująca jest jej historia („Jestem miasto. Warszawa” Aleksandry Szkody i Marianny Oklejak, „Poznajemy Polskę” Izabeli Madei i Iwony Jędrzejewskiej). Eliza Piotrowska, autorka książek dla dzieci i ilustratorka, od wielu lat mieszkająca poza granicami Polski (Włochy, Brazylia), jest orędowniczką patriotyzmu otwartego, opartego na wzajemnym poznaniu się ludzi różnych kultur. Jej książka przeznaczona jest dla starszych dzieci, ale i te młodsze znajdą w niej coś dla siebie (np. piękne ilustracje). Książka może być doskonałym punktem wyjścia do rozmów i dyskusji z dzieckiem, ponieważ autorka nie oferuje gotowych odpowiedzi i zaprasza do własnych poszukiwań. Kolejna książka, która powinna znaleźć się w bibliotece każdego polonofila, mającego małe dziecko, to „Jestem miasto. Warszawa” Aleksandry Szkody i Marianny Oklejak. Wspaniale ilustrowana książka – wyzwanie, książka – zaproszenie do wspólnego zagłębiania się w historię polskiej stolicy. Książka ta to właściwie mapa Warszawy z różnych okresów – od pradziejów (X wiek), aż do współczesności. Dzieci przeniesione przez nią w czasie, znikną na wiele godzin i powrócą mądrzejsze, zafascynowane badaniem przeszłości, zafascynowane detalami, powrócą po brzegi wypełnione pytaniami – dobrze więc odpowiednio merytorycznie przygotować się na ten powrót. „Poznajemy Polskę” Izabeli Madei i Iwony Jędrzejewskiej to z kolei pozycja chyba najbardziej klasyczna – razem z pewną polską rodziną wybieramy się na wycieczkę po Polsce – odwiedzić możemy Lublin, Kraków, Malbork, kopalnię w Wieliczce. Podobnie jak w poprzedniej publikacji – zachwyca mnogość szczegółów, kolorów, pomysłowość autorek...

Zmuszając do zachwyty osiągniemy wynik dokładnie odwrotny, natomiast mądrze pokazując, ucząc, pozwalając pytać, zachwycimy samoistnie, zachwycimy zupełnie przy okazji i nauczymy tego, co dla nas ważne.

Agnieszka Janiec-Nyitrai

SZEMEN ÁT A SZÍVHEZ

„Hogyhogy magával ragadó, ha nem ragad magával?” – jutnak eszünkbe szegény Galkiewicz tanuló emlékezetes szavai a Ferdynandból, aki kézzel-lábbal védekezett az ellen, hogy Słowacki strófáitól ámulatba essen. Miként lehetne elfogódottá tenni a gyerekeket Lengyelországgal és a lengyeliséggel kapcsolatban? Miként kellene beléjük oltani a hazaszeretetet, ha az anyaország oly messze van? Miként kivitelezhető a szülei szülőföldjük iránt érzett elfogultságának átültetése ezekbe a távoli vidékeken

sarjadt kis emberpalántákba? Miként tanítsuk őket hazafiasságra, mellőzve a fölösleges fellengzőségeket, amelyre a gyerekek különösen érzékenyek, és allergiás rohamot kapnak tőle? Miként ragadtassuk el őket úgy, hogy csupán... el legyenek ragadtatva?

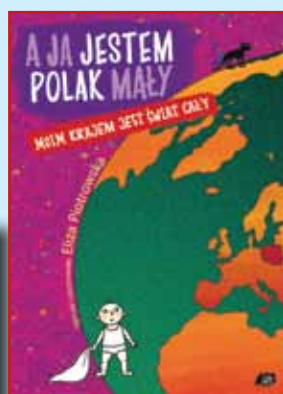
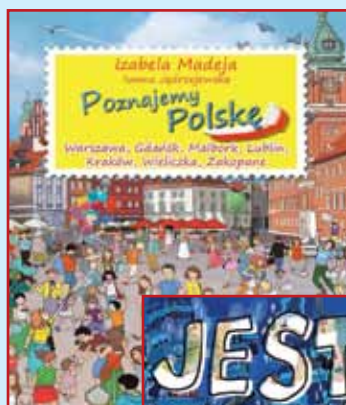
A lengyel könyvpiacon a közelmúltban megjelent megkapó könyvek is segíthetnek ebben, amelyek élvezetes módon mutatják be, mi a hazafiasság (Eliza Piotrowska: Kicsi lengyel vagyok én, ország-világ az enyém) és felfedik, milyen érdekes, színes lehet Lengyelország, milyen sok lehetőséggel kecsegtet, milyen lenyűgöző és

érdekes a történelme (Aleksandra Szkoda – Marianna Oklejak: Város vagyok. Varsó városa; Izabela Madeja – Iwona Jędrzejewska: Megismerjük Lengyelországot).

Az első gyermek-könyv szerzője és illusztrátora, Eliza Piotrowska sok éve lakik távol Lengyelországtól (Olaszországban, Brazíliában). A nyitott hazafiasság híve, amely a különböző kultúrákhoz tartozó emberek kölcsönös megismerésére alapoz. A könyvét idősebb gyerekeknek szánta, de a kisebbek is találhatnak benne őket érdeklő dolgokat (pl. gyönyörű ábrákat). E kötet kiváló kiindulópontja lehet a gyermekkel folytatott beszélgetéseknek és eszmecseréknek, mert a szerző nem ad előre elkészített válaszokat, hanem saját keresésre ösztönöz. A másik könyv Aleksandra Szkoda és Marianna Oklejak Város vagyok. Varsó városa, amelynek ott kellene lennie minden kisgyermekes szülő könyvespolcán, aki a lengyel-séghez kötődik. Kitűnően illusztrált kihívás-könyv, meghívás-könyv arra, hogy közösen alámérljünk a lengyel főváros történelmébe. A kötet tulajdonképpen Varsó különböző korszakbeli térképeinek a gyűjteménye egész a kezdetektől (X. századtól) napjainkig. A könyvet nézegető, időutazó gyermekek jó néhány órára eltűnnek, és okosodva, a múlt kutatásától felvillanyozódva, a részletektől lenyűgözve, kérdésekkel színültig telve térnek vissza – helyes tehát megfelelően felkészülni erre a visszatérésre. Izabela Madeja és Iwona Jędrzejewska Megismerjük Lengyelországot című könyve talán a leginkább klasszikus jellegű kiadvány: kirándulásokra indulhatunk egy lengyel család társaságában. Meglátogathatjuk Lublint, Krakót, Malborkot, a wieliczki sóbányát. Az előbb említett kiadványhoz hasonlóan lenyűgöző a részletek, az árnyalatok és a szerzők ötleteinek gazdagsága...

Az elragadtatás erőltetése éppen ellentétes eredményt szül. Azonban ha okosan mutatunk, tanítunk, és megengedjük, hogy a gyermek kérdéseket tegyen fel, az elragadtatás magától megjön, mintegy mellel, miközben megtanítjuk őt arra, ami számunkra fontos.

Agnieszka Janiec-Nyitrai

**MIESIĘCZNIK WĘGIERSKIEJ POLONII
A MAGYARORSZÁGI LENGYELEK HAVILAPJA**

Pismo Ogólnokrajowego
Samorządu Polskiego
z kwartalnym
dodatkiem GŁOS POLONII

Az Országos Lengyel
Önkormányzat lapja
a GŁOS POLONII
negyedévi mellékletével

polonia węgierska

Odpowiedzialny wydawca
Felelős kiadó
az Országos Lengyel
Önkormányzat Hivatala

Redaktor naczelny
Főszerkesztő
dr Agnieszka Janiec-Nyitrai

Polski redaktor językowy
Lengyel nyelvi szerkesztő
dr Dorota Várnai

Węgierski redaktor językowy
Magyar nyelvi szerkesztő
Márta Alexandra Karaba

Redaktor graficzny
Grafikai szerkesztő
V4 Consulting Kft.

Tłumaczenie
Fordítás
Sutarski Szabolcs

Redakcja
Szerkesztőség
1102 Budapest, Állomás u. 10.
Telefon: +36 1 2613479
e-mail: polweg@polonia.hu

Drukarnia *Nyomda*

SZINKRON DIGITAL

Edycja online *Online kiadás*
<http://polonia.hu/dokumentumok/poloniawegierska/pw233.pdf>

Na okładce wykorzystano fragmenty obrazu J. W. Baura "Polacy i Węgrzy"

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech Országos Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2611798 olko@polonia.hu

Stoleczny Samorząd Polski na Węgrzech Fővárosi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
1054 Budapest, Akadémia u. 1-3
tel.: +36 1 3321979 flko@t-online.hu

Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy Lengyel Közművelődési Központ
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2611798 olko@polonia.hu

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech Magyarországi „Bem József” Lengyel Kulturális Egyesület
1051 Budapest, Nádor u. 34. II. p.
tel.: +36 1 3110216 www.bem.hu bem@bem.hu

Stow. Polskich Katolików na Węgrzech pw. św. Wojciecha
Dom Polski
Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesülete
1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 2626908 adalbert@enternet.hu

Szkoła Polska na Węgrzech Lengyel Nyelvoktatói Nemzetiségi Iskola
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2612748 szkolpol@polonia.hu

Szkolny Punkt Konsultacyjny – Szkoła Polska przy Ambasadzie RP A Lengyel Nagykövetség mellett működő Lengyel Iskola
1025 Budapest, Törökvész út 15.
tel.: +36 1 3268306
tel.: +36 70 7013847 polish_school@gazeta.pl

Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii Magyarországi Lengyelség Múzeuma és Levéltára
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2608023 muzeum@polonia.hu

Polska Parafia Personalna na Węgrzech Lengyel Perszonális Plébánia
1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 4318414 www.parafiabudapest.republika.pl plebiani@onet.eu

Ambasada Polska w Budapeszcie Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége
1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: +36 1 4138200 www.budapest.msz.gov.p budapest.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Kereskedelemfejlesztési és Beruházás Ösztönzési Osztály
tel.: 1 251 46 77 www.budapest.trade.gov.pl budapest@trade.gov.

Referat Konsularny Ambasady RP A Lengyel Köztársaság Nagykövetsége Konzuli osztálya
1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: + 36 1 413 8208 budapest.amb.wk@msz.gov.pl

Instytut Polski w Budapeszcie Lengyel Intézet
1065 Budapest, Nagymező u. 15.
tel.: +36 1 3115856 www.polinst.hu info@polinst.hu biblioteka@polinst.hu

Ogólnokrajowa Biblioteka Języków Obcych Országos Idegennyelvű Könyvtár
1056 Budapest, Molnár u. 11.
tel.: +36 1 3183688 www.opac.oik.hu kolcsonzo@oik.hu

Redakcja kwartalnika „Głos Polonii” „Głos Polonii” szerkesztősége
1051 Budapest, Nádor utca 34. glospolonii@bem.hu

Program radiowy w języku polskim: „Magazyn Polski” - emisja w soboty, godz. 13.30
MR4 (fale średnie 873 kHz) i ze strony: <http://www.mediaklikk.hu/musor/lengyel-nemzetisegi-musor/>
Redakcja Polska „Magyar Rádió” z Rt. 1800 Budapest, Brody S. u. 3-5.

Polonijna strona internetowa: www.polonia.hu

PRENUMERATA - TYLKO 250 FORINTÓW ZA JEDEN NUMER!!!

Roczna prenumerata miesięcznika „Polonia Węgierska” (12 numerów) i jego kwartalnego dodatku „Głos Polonii” (4 numery) na rok 2015 wynosi dla prenumeratorów:

indywidualnych (po 1 egzemplarzu) – **4.000 forintów/rok**

zbiorowych (samorządów, po 5 egzemplarzy) – **20.000 forintów/rok.**

Sposoby płatności: przelew na konto.

Przyjmujemy również zamówienia na numery wcześniejsze - można je zgłaszać na analogicznych warunkach.

Redakcja z wdzięcznością przyjmuje także większe sumy wpłat prenumeraty od osób oraz instytucji i samorządów, jeżeli ich stan finansowy to umożliwia. Wsparcie finansowe prosimy przekazywać na konto K&H:10400157-00026536-00000004. W rubryce „Közlemény” prosimy wpisać „Lapkiadás támogatás” (wsparcie dla pisma).

ELŐFIZETÉS - CSAK 250 FORINT EGY SZÁMRA !!!

A „Polonia Węgierska” havilap éves előfizetése (12 szám) és negyedéves melléklete, a „Głos Polonii” (4 szám) 2015. évre:

egyéni előfizetőknek (egy példány) – **4.000 Ft/év;**

a közösségi előfizetőknek (önkormányzatok, 5 példányban) – **20.000 Ft/év**

Előfizetés módja: banki átutalás.

Vállaljuk a korábbi számokra vonatkozó rendelések teljesítését – azonos feltételek mellett.

A szerkesztőség hálásan elfogad nagyobb előfizetői összegeket is úgy magán-személyektől, mint intézményektől, ha ezt pénzügyi helyzetük lehetővé teszi. A szerkesztőségnek felajánlott pénzügyi támogatást a K&H bankban lévő számlára kérjük utalni: 10400157-00026536-00000004. A „Közlemény” rovatba kérjük beírni: „Lapkiadás támogatás”.

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

"AMBASADOROWIE
O
EUROPIE
ŚRODKOWEJ.
KTÓRĘDY DALEJ?"
-
KONFERENCJA
NA
ELTE

ŚWIĘTO UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA
W VÁRKERT BAZÁR

Fot. B. Pál, Z. Nyitrai

WYKŁAD JÓZSEFA VIRÁGHA NA ELTE I OTWARCIE WYSTAWY O DERENKU

BAZYLIKA ŚW. STEFANA: UROCZYSTA MSZA ŚW. W INTENCJI OFIAR KATASTROFY SMOLEŃSKIEJ

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

UROCZYSTOŚCI POD POMNIKIEM
ŚW. JANA PAWŁA II W XVII DZIELNICY
BUDAPESZTU

ŚWIĘTO 3 MAJA
W DOMU POLSKIM -
KONCERT CHÓRU ŚW. KINGI

KONKURS RECYTATORSKI W SZKOLE POLSKIEJ

WYKŁAD DLA POLSKICH SAMORZĄDOWCÓW, ZORGANIZOWANY PRZEZ OSP I WĘGIERSKIE
MINISTERSTWO ZASOBÓW LUDZKICH